VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 16 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, helmik. 5 p. 1966 — Thursday, Feb. 5, 1966

N-liiton kuuraketti laskeutui onnistuneesti ja "pehmeästi"

Moskova. — Neuvostoliiton Luna IX laskeutui onnistuneesti Kuun pinnalle eilen kello 9.45 Moskovan aikaa (1.45 Canadan itäistä standarttiaikaa), ilmoitettiin Tassin uutistoimiston tiedotuksessa.

Uutistiedotuksessa sanottiin, että neuvostoliittolaisten Kuuhun lähettämä avaruusasema oli lähettämässä luotettavia tietoja Maahan.

Mikään muu valta ei ole vielä tähän mennessä ulottunut samaan saavutukseen.

Luna IX lähetettiin matkalle viime maanantaina.

Viime toukokuussa matkalle lähetetty Luna V ja lokakuussa matkalle lähetetty Luna VII molemmat tavoittivat Kuun, mutta ne eivät kyenneet laskeutumaan "pehmeästi". Kesäkuussa matkalle lähetetty neuvostoliittolainen Luna VI ohitti Kuun.

Kaikki paitsi yhden Neuvostoliiton matkalle lähettämien Luna-rakettien suuntaa kyettiin onnistuneesti korjaamaan niiden matkalle lähtemisen jälkeen. Vain yhdessä tapauksessa ssattui siten, että korjaus oli johtanut raketin Kuun ohittamiseen 100,000 maililla.

Brittiläiset tiedemiehet ilmoittivat, että Luna IX oli jo lähettänyt kuvia.

Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson lähetti torstai-iltana onnittelunsa neuvostoliittolaisille heidän saavutuksensa johdosta.

Luna IX on ensimmäinen kuuhun lähetetyistä raketeista mikä voi toimia tiedonvälittäjänä Kuun ja Maan välilä. Luna IX koneiden ja kojeiden uskotaan välittävän tietoja Kuun pinnan kokoomuksesta, sen lämpötilasta ja lämmön johtokyvystä, sekä Kuun pinnan kestävyydestä miehitettyjen avaruusalusten tulevaa laskua silmälläpitäen.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet toivovat, että he saavat Luna IX välityksellä enemmän tietoja siitä missä määrin tapahtuu meteoriittien Kuun pintaan iskeytymistä ja kuinka usein siellä tapahtuu itse Kuun pinnan värähtelyjä — järistyksiä.

Tämä pehmeä laskeutuminen oli selvästikin jälleen uusi ensimmäisenä suoritettu saavutus tällä alalla Neuvostoliiton taholta. Aikaisempi oli ensimmäisen maapalloa kiertävän satelliitin, Sputnikin, matkalleen lähettäminen, minkä lisäksi voidaan merkitä se, että Neuvostoliitto oli ensimmäinen maa saamaan raketin osumaan Kuuhun.

Luna 9:n uskotaan tehneen pehmeän laskunsa moninmutkaisesti toimivien rakettien avulla, joiden tehtävänä oli hidastuttaa 3,000 paunan painoisen avaruusaluksen 6,000 m/t kulkunopeuden 6:een mailiin tunnissa. Kun Kuun ympärillä ei ole ilmakehää, laskuvarjoa ei voida käyttää alas laskussa. Kuu jonka vetovoima aiheuttaa maapallon merissä nousu- ja laskuvesien vaihdokset, kiertää maapallon ympäri keskimäärin 238,857 mailin etäisyydestä maasta.

Paavi suunnittelee rauhantoimenpiteitä

Vatikaani. — Roomalais-katollisen kirkon korkein johtaja paavi Paavali on tiedoituksien mukaan suunnitellut uusia toimenpiteitä rauhan saavuttamiseksi Vietnamissa — mahdollisesti matkaa ulkopuolelle Intian.

Saatujen tietojen mukaan näiden toimenpiteiden joukossa voisi olla uusiintuneet vetoomukset asianomaisille valtiojohtajille ja uudet diplomaattiset yritykset.

Näistä aikeista ilmoittaneissa piireissä sanottiin jotta ne eivät tiedä juuri mikä on paavin mielessä "mutta hän on valmis tekemään kaikkensa auttaakseen Vietnamin ongelman ratkaisemisessa."

Samoista piireistä sanottiin, että paavi voi olla valmis matkustamaan ehkä Geneveen tai mihin muualle tahansa, missä hän uskoisi läsnäolonsa vaikuttavan.

Paavin sanotaan olevan huolissaan siitä, että yhdysvaltalaisella taholla oli päätetty aloittaa uudelleen Pohjois Vietnamin pommittaminen.

Vatikaanilainen viikkolehti L'Osservatore Della Dominica sanoi Vietnamia koskevassa kirjoituksessaan, että paavi ei ole luopunut rauhan saavuttamisyrityksistään.

Parlamenttimäellä palkankorotuksia

Ottawa. — Tällä viikolla ilmoitettiin, että parlamentin alahuoneen palveluksessa olevat henkilöt saavat palkankorotuksen piakkoin.

Nämä palkankorotukset vaihtelevat $104 sta vuodessa kirjureille aina $1,080:iin puhemiehen apulaiselle.

Alahuoneen jäsenien sihteerit saavat korkeintaan $5,054 aikaisemman $4,800 asemesta. Palkankorotukset ovat taannehtivia viime lokakuun 1 päivään.

Ennen näitä korotuksia kirjurien palkat vaihtelivat $2,190:sta 4,860:iin. Puhemiehen apulaisen korkein palkka on siis $19,080.

Alahuone pohtimaan Landreville-juttua

Ottawa. — Liittoparlamentin alahuoneessa otetaan piakkoin esille Ontarion korkeimman oikeuden tuomarin Leo Landrevillen asia.

Oikeusministeri Lucien Cardin on vastustanut Richard Bellin (kons. Carlton) ehdotusta jotta kaikki liittohallitukselle osoitettu kirjeenvaihto jätettäisiin alahuoneen pöydälle samoin kuin ehdotukset jotta hänet kiellettäisiin toimimasta Ontarion korkeimman oikeuden tuomarina siitä syystä, että hän oli sekaantunut Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osakekauppoihin.

Mr. Bell kuitenkin kieltäytyi peruuttamasta ehdotustaan ja vaati, että kysymyksestä toimitettaisiin äänestys. Tämän jälkeen oikeusministeri ehdotti, että asian käsittely jätettäisiin johonkin myöhempään aikaan.

Entinen Canadan korkeimman oikeuden tuomari Ivan Rand nimitettiin kaksi viikkoa sitten tutkimaan josko mr. Landreville olisi vielä oikeutettu suorittamaan tuomarin tehtäviä.

Opposition johtaja John Diefenbaker sanoi keskiviikkona, että hallitus oli systemaattisesti kieltäytynyt jättämästä parlamentin alahuoneen pöydälle virallisia asiakirjoja "salatakseen ja peittääkseen" siten eräitä asioita. Hän sanoi, että oli käymässä yhä vaikeammaksi parlamentille saada tietoja liberaalisella hallitukselta.

Oikeusministeri Cardin sanoi, että olisi väärin tehty jos jätettäisiin tässä vaiheessa Landrevillen asiaa koskevaa kirjeenvaihtoa alahuoneen pöydälle, tai keskusteltaisiin siitä, sillä asian käsittely on jätetty oikeuslaitoksen tutkittavaksi.

Oikeusministeri oli edelleen sitä mieltä, että alahuoneen ei tulisi ryhtyä mihinkään toimenpiteeseen, joka voisi vaikeuttaa mr. Landrevillen asemaa. Puhemies Lucien Lamoureaur keskeytti hänet kun hän yritti puhua pitempään siitä.

Mr. Bell vastasi, että hän ei ollut tyytyväinen mr. Cardinin väitöksiin nähden.

Uusien menettelytapasääntöjen mukaisesti mr Bellin ehdotuksesta voidaan äänestää sen jälkeen kun siitä on keskusteltu enintään kaksi tuntia ja neljäkymmentä minuuttia yksityisten jäsenien ehdotuksista keskustelemiselle varattuna kolmena peräkkäisenä keskustelupäivänä.

Mr. Bellin ehdotuksessa vaaditaan, että saatettaisiin alahuoneen yleisen tietoon oikeusministeriön viime toukokuussa Canada-lakimiesyhdistykseen lähettämä raportti, hallituksen vastaus ja tuomari Landrevillen siihen nähden.

Mr. Cardin ilmoitti sanomalehtimiehille, että lakimiesyhdistys ei vaatinut tuomarin viraltaan poistamista. Hän sanoi, että yhdistys oli vaatinut tuomari eroamaan tuomarinvirastaan, mutta että tuomari oli kieltäytynyt.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Canadian Union of Postal Workers ilmoitti torstaina, että se kehoittaa sen 11,000 jäsentä äänestämään lakkoon ryhtymisestä ellei suunnitellussa kollektiivisistä työehtoneuvotteluja koskevassa lainlaadinnassa taata heille lakkoutumisoikeutta. Ilmoituksen tästä antoi postityöläisten union presidentti vancouverilainen William Kay puhuessaan sanomalehtimiehille sen jälkeen kun oli pidetty union toimeenpanevan komitean kokous.

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass ilmoitti torstaina, että useilla Neuvostoliiton kaukoitäisillä alueilla oli saatu keltaista lunta. Lumen väri johtui siitä, että Mongoliassa tapahtuneessa hiekkamyrskyissä oli imeytynyt hiekkaa ilmaan.

Pariisi. — Ranskan presidentti de Gaullen toimistosta ilmoitettiin torstaina, että presidentti matkustaa vierailulle Neuvostoliittoon ensi kesäkuussa.

Nuotta-alus Ocean Star kaatui myrskyssä

Seitsemän länsirannikon kalastajaa hukkui

Campbell River, B.C. — Viikon alussa ilmoitettiin, että Canadan kuninkaallinen ratsupoliisi oli siihen mennessä löytänyt yhden ruumiin sen jälkeen kun nuotta-alus Ocean Star oli kaatunut kovassa myrskyssä viime lauantaina ilmeisestikin sillä seurauksella, että aluksen seitsemän jäsentä oli hukkunut.

Ocean Star oli juuri palaamassa Sointulaan kuljetettuaan sillilastin Vancouveriin.

Tämä 72 jalan pituinen alus kaatui Oyster Bayn lähellä, vähän etelään Campbell Riveristä viime lauantaina.

Onnettomuuden tapahtuessa tuulen nopeus nousi aika-ajoittain niinkin korkeaksi kuin 50 mailia tunnissa. Paikalliset kalastajat ovat sitä mieltä, että voimakas tuuli yhdessä vuorovesien aiheuttaman nopeiden virtojen kanssa aiheutti sen, että alus kääntyi ylösalaisin.

Aluksella oli onnettomuuden tapahtuessa 39 vuoden ikäinen kapteeni William Mielty, jolta jäi vaimo ja kaksi lasta, 48 vuoden ikäinen Reino Aro, jolta jäi vaimo ja kolme lasta, Anthony Kiiskilä, jolta jäi vaimo ja kaksi lasta, 29 vuoden ikäinen Herbert Johnson, jolta jäi vaimo ja 34 vuoden ikäinen William Mackie, jolta jäi vaimo ja neljä lasta. Kaikki nämä olivat kotoisin Sointulasta. Kaksi muuta aluksen miehistöön kuuluvaa oli kotoisin Vancouverista. He olivat Roy Eilertsen, jolta jäi vaimo ja 2 lasta ja 44 vuoden ikäinen Norman MacLeod, joka ei ollut avioliitossa.

Kahdeksas aluksen miehistöstä, northvancouverilainen Aaro Palo pelastui kun hän jäi Vancouveriin aluksen lähtiessä kohti Sointulaa, missä hänen oli määrä tavata laivatoverinsa myöhemmin. Palo jäi jälkeen siitä syystä, että hän halusi toimittaa vaimonsa sairaalaan.

Ocean Star, jonka perästä ja peräsimestä oli vain vähän näkyvissä, hinattiin matalikolle, jolloin löydettiin yhden hukkuneen ruumis.

Rauhankongressin johtaja puhuu Don haalilla

Toronto. — Toronton rauhanyhdistyksen antamassa tiedotuksessa sanotaan, että Canadan Rauhankongressin puheenjohtaja tri James G. Endicott puhuu helmikuun 15 pnä kello 8.15 illalla Canadan Suomalaisen Järjestön talolla 957 Broadview Ave. aiheesta: "Maailmanlaajuinen taistelu rauhan puolesta".

Järjestäjät ovat ilmoittaneet, että sisäänpääsy on vapaa ja toimitetaan vain vapaaehtoinen keräys.

Lisäksi järjestäjät ilmoittavat, että heidän osoitteensa on Toronto Association for Peace, Box 218, Station Q, Toronto 7.

Alahuone päätti jotta Johnsonin kirje olisi saatettava julkisuuteen

Ottawa. — Parlamentin alahuoneessa hyväksyttiin tällä viikolla ehdotus päätöslauselmaksi, missä konservatiiviselta taholta vaaditaan jotta on saatettava julkisuuteen Yhdysvaltain presidenti Johnsonin kirje, missä väitetään Johnsonin pyytäneen Canadalta apua Yhdysvaltain käydessä sotaa Vietnamissa.

Mutta päätöslauselmassa on olemassa varaus, joka tekee hyvin mahdolliseksi sen, että mainittua kirjettä ei koskaan esitetä.

Päätöslauselmaehdotus esitettiin Eldon Woolliamsin (Bow River) toimesta.

Ulkoministeri Paul Martin sanoi, että hänellä ei ole mitään sitä vastaan . . . "mutta luonnollisestikin siten voi tapahtua vain tavanomaisin varauksin, tässä tapauksessa vain silloin kun saadaan Yhdysvaltain presidentin suostumus."

Valkoisesta Talosta ilmoitettiin viime kesänä, että mr Johnson ei halunnut jotta kirje annettaisiin julkisuuteen.

Kierans sanoi Yhdysvaltain sekaantuvan talousasioihimme

Pääministeri Pearsonin kerrotaan selittäneen, että liittohallitus on samaa mieltä, vaikka ei voikaan sanoa asiaa suoraan

Toronto. — Pääministeri Lester Pearson on antanut ymmärtää että hänkään ei tykkää enempää USAn hallituksen "talousohjeista".

"Me emme tykkää USAn talousohjeista yhtään sen enempää kuin mr. Kieranskaan", hänen kerrotaan sanoneen eräälle torontolaislehdelle ja selittäneen, että Quebecin terveysministeri, mr. Kierans, on sanonut asiasta juuri sen minkä liittohallitus haluaisi sanoa — jos liittohallitus ei olisi siinä asemassa että sen täytyy neuvotella Washingtonin kanssa. "Kierans voi antaa sellaisia lausuntoja siksi, kun hänen ei tarvitse neuvotella USAn kanssa", kerrotaan pääministeri Pearsonin sanoneen.

Pääministeri Pearson sanoo "kannattavansa melko pitkälti" mr. Kieransin tiistai-iltana esittämää arvostelua siitä, että Washington yrittää talousohjeittensa avulla kontrolloida jenkkien pääomasijoituksia täällä. Hän myönsi, että yhdysvaltalaisten omistamien alayhtiöiden toiminnalla tulee olemaan näiden uusien talousohjeiden perusteella tuhoisa vaikutus Canadan talouselämään."

Nämä uudet talousohjeet vaativat, että yhdysvaltalaisten omistamien ulkomaalaisten laitosten — siis täällä Canadassa toimivien yhdysvaltalaisten omistamien ala yhtiöiden — täytyy vähentää vientiä Yhdysvaltoihin, ostaa entistä enemmän valmisteita ja raaka-aineita Yhdysvalloista, sekä lähettää alayhtiöiden keräämät voitto-osingot Yhdysvaltoihin.

Puhuessaan viime tiistaina Torontossa mr. Kierans syytti, että Yhdysvallat sekaantuu uusilla talousohjeillaan Canadan sisäisiin asioihin maamme etuja loukkaavalla tavalla. Selittäen, että näillä "talousohjeilla" tulee olemaan "tuhoisa vaikutus" Canadan talouselämään mr. Kierans sanoi että jos liittohallitus ei tee mitään asian johdosta, silloin on maakuntahallitusten ryhdyttävä toimenpiteisiin etujensa turvaamiseksi. Mr. Kierans on Quebecin entinen tuloministeri ja Montrealin pörssin entinen presidentti.

Mr. Kierans kiinnitti huomiota siihen, että Canadalla on äärettömän suuri tappio Yhdysvaltain kanssa käytävästä kaupasta — $1,655,000,000 vuodelta 1964 ja ehkä $1,800,000,000 vuodelta 1965. Washingtonin uusien talousohjeiden perusteella tämä kauppatappio voi lisääntyä $300,000,000 tai ehkä 500 miljoonalla dollarilla vuodessa. Yhdysvallat julkaisi nämä uudet talousohjeensa jouluk. 6 päivänä. Lyhyesti sanoen niissä säädetään:

— Yhdysvaltalaisten emäyhtiöiden täytyy vähentää tuontiaan canadalaisilta alayhtiöiltä;

— Uusia välittömiä sijoituksia Yhdysvalloista on rajoitettava;

— Canadalaisten alayhtiöiden pitää lisätä osien ja raaka-aineiden tuontia (ostoa) yhdysvaltalaisilta emäyhtiöiltä;

— Canadasta saatavat voitto-osingot on lähetettävä (palautettava!) Yhdysvaltoihin.

"Kun Yhdysvallat antaa komennuksia sijoitusohjelmasta, voittojen jakamisohjelmasta ja osto-ohjelmasta Canadan tehdas-, vuori- ja öljyteollisuuden suuremmalle osalle, se sekaantuu välittömästi Canadan liiketoimintaan ja kontrolloi Canadan lakien ja taloustavoitteiden alaisten canadalaisten taloustoimintoja", sanoi mr. Kierans.

Pääministeri Pearsonin sanotaan myöntäneen että "se oli mainio puhe, minkä pitäisi auttaa meitä melkoisesti."

USA:n YK:n "voitto" leijaa yhä ilmassa

United Nations. — YK:n diplomaatit kiinnittivät torstaina huomiota siihen mahdollisuuteen, että kutsutaan Geneven konferenssi koolle käsittelemään Vietnamin sotatilannetta.

Tällainen näkökanta sai kannatusta paradoksisesti kyllä sen jälkeen kun 15 jäsenmaata käsittävä Turvallisuusneuvosto oli päättänyt, että Veitnamin kysymys otetaan sen työlistalle keskustelua varten.

Asiasta päätettiin keskiviikkona äänin 9—2, neljän jäsenmaan pidättyessä äänestyksestä. Yhdeksän myönteistä ääntä oli alin mahdollinen, minkä perusteella asia voitiin ottaa työlistalle.

USAn valtuutettu Arthur J. Goldberg sanoi tätä päätöstä hallituksensa kannan "oikeutukseksi", mutta suurin osa tarkkailijoista katsoo että Yhdysvallat kärsi tämän kysymyksen käsittelyn yhteydessä nöyryyttävän häviön siksi kun päätös oli niin niukalla. YK ei tavallisesti suhtaudu vastahakoisesi kiistakysymysten käsittelyyn.

Vaikka Yhdysvallat sai täten liitetyksi Vietnamin kysymyksen työlistalle, Turvallisuusneuvosto keskeytti heti sen jälkeen määrättömäksi ajaksi istuntonsa, että voidaan järjestää "yksityisluontoisia" neuvonpitoja. Käsityksenä on, että yhtenä kulissientakaisena neuvottelujen aiheena on esitys, että kutsuttaisiin uudelleen koolle Geneven konferenssi, mikä v. 1954 ratkaisi Indo-Kiinan sotatilanteen.

Pohjois-Vietnam ja Kiina ovat tiedoittaneet, että ne eivät tule hyväksymään asian johdosta mitään YK:nmahdollisesti tekemää päätöstä mutta ne voivat olla valmiina tulemaan Geneven konferenssiin.

Kulta hupenee

Washington. — Yhdysvaltain kulta- ja valuuttavaranto supistui viime joulukuussa 102 miljoonalla dollarilla, ilmoitettiin Washingtonissa sunnuntai-iltana. Ilmoituksen mukaan kulta- ja valuuttavaranto heikkeni tasaisesti vuoden 1965 aikana, ja supistus oli noin 1.3 miljardia dollaria edellisestä vuodesta.

Suomessa on ollut tulipalopakkasia

Helsinki. — Kolmanneksi alhaisin lämpötila mitä Ilmatieteellisen Keskuslaitoksen säähavainnoissa maassamme on koskaan mitattu, todettiin tiistain vastaisena yönä Ivalossa. Tarkistettu pakkaslukema oli siellä —48,6 astetta (55 alapuolella F). Tulipalopakkanen oli myös Kevolla, jossa lämpötila laski —48 asteeseen.

Vuoden 1886 jälkeen on lämpötila meillä ollut vain pari kertaa hivenen alhaisempi. Sodankylässä oli vuonna 1912 tasan 49 pakkasastetta ja Ivalossa on mitattu —48.7 astetta.

1800-luvulta on lisäksi säilynyt tietoja retkikuntien tekemistä säähavainnoista. Niiden mukaan on tiettävästi alhaisin maassa todettu lämpötila —51.3 astetta mitattu Sodankylässä vuonna 1862. Vastaavanlaisen retkikunnan muistiinmerkitsemä on myös Sodankylässä vuonna 1868 mitatu 48.8 asteen pakkaslukema.

Tiistaina vastaisena yönä rajoittui kaikkien kylmin sää Pohjois-Lappiin, Utsjoen ja Inarin kuntiin. Sodankylässä paukutteli pakkaspoika 39:n, Sallassa 35:n ja Rovaniemellä 30 asteen voimalla. Keski-Suomessa vaihtelivat pakkaslukemat 20 ja 25 asteen välillä. Maan eteläosissa oli kylmää "vain" 15 asteen nurkilla.

Ennen tätä tulipalopakkasyötä oli talven pakkasennätys 43 astetta. Se mitattiin Kevolla 4. tammikuuta.

Jos se puhdistaa omansa USA ei tarvitse vettämme

Toronto. — Great Lake Instituten johtaja, tri George Langford sanoi täällä keskiviikkona, että Canadan ei pitäisi antaa vesiresurssejaan Yhdysvalloille.

"Amerikkalaiset eivät tarvitse meidän vettämme — vaan omien vesistöjensä puhdistamista, "hän sanoi Toronton Electric Clubin lounaistilaisuudessa Royl York hotellissa.

Hän sanoi amerikkalaisten olevan turhantarkkoja uudelleen puhdistetun veden käytöstä. "Mutta mitä te luulette astronauttien käyttävän avaruudessa?", hän kysyi. "Ei ainakaan sadevettä."

Meidän tulee suhtautua vesiresurssiemme myyntiasiaan samalla tavalla kuin suhtaudumme synnyinoikeuksiemmekin myyntiin.

Tri Langford sanoi, että tämän vuosisadan loppuun mennessä amerikkalaisten vesitarpeet ovat yhtä suuret kuin ovat tuoreet vesivarastot siellä nyt. Puhuen Suurten järvien likaamiskysymystä tutkivan yhteisen komission alahuoneen istunnolle keskiviikkona esitetystä alustavasta raportista, tri Langford sanoi:

"He (komissionin jäsenet) ovat tehneet yhteenvedon asioista jotka ovat olleet vuosia meidän muutamien tiedossa. Ottawassa ja Queens Parkissa olevat ihmiset rupeavat kiintymään asiaan.

Tässä alustavassa raportissa osoitetaan, että Erie ja Ontario järvien sekä St. Lawrensen "kansainvälisen osan" vedet ovat teollisuusjätteistä turmeltuneet "vakavasti" ja että vesien likaaminen jatkuu edelleen. Raportissa varoitetaan, että niin pian kuin tällaisten vesistöjen likaaminen eli saastutus saavuttaa määrätyn tason, silloin ei voida tilannetta enää korjata.

Tri Langford sanoi että vesistöjen puhdistaminen vaatii monta vuotta aikaa ja paljon rahaa, mutta hän varoitti: "Jos Canada ei käytä 2½ miljardia dollaria estääkseen vesistöjemme likaantumisen pahentumisen, me tulemme jättämään lapsillemme hyvin vaikean ongelman . . ."

Hän esitti mielipiteen että Suurten järvien läheisyydessä olevien teollisuuslaitosten pitäisi käsitellä asianmukaisella tavalla jätteensä ennen kuin niitä lasketaan järviin.

UUSDEMOKRAATTI SANOI HALLITUSTA "ARAKSI" VIETNAMIIN NÄHDEN

Ottawa. — Liittoparlamentin alahuoneen ryhtyessä kaksipäiväiseen keskusteluun tällä viikolla määrärahoista saatiin kuulla terävää arvostelua uusdemokraattiselta taholta sen johdosta, että Yhdysvallat oli ryhtynyt sotatoimenpiteisiin Vietnamissa ja ulkoministeri Martinin vastaukset esitettyjen väitteiden johdosta.

Uusdemokraattien parlamenttiryhmän apulaisjohtaja David Lewis tuomitsi sen, että yhdysvaltalaiselta taholta oli aloitettu uudelleen Pohjois-Vietnamin pommittaminen. Hän sanoi sitä onnettomaksi ja uhkarohkeaksi toimenpiteeksi, sillä siten voidaan viivyttää useammalla vuodella sopimusratkaisun saavuttamista.

Sodan laajentaminen yhdysvaltalaiselta taholta voi johtaa sodan laajenemiseen myös kommunistiselta (Vietkongin) taholta ja niin tulisi olemaan yhä suurempi vaara ydinaseilla aikaansaadusta tuhosta, sanoi Lewis.

Hän syytti Yhdysvaltain hallitusta vilpillisyydestä ja kyynillisyydestä sen puhuessa rauhasta Yhdistyneissä Kansakunnissa samanaikaisesti kuin se on lisäämässä sotatoimiaan Vietnamissa. Samalla hän arvosteli Canadan hallitusta siitä, että se on ollut liian arka ja laimea lausunnoissaan Yhdysvaltain politiikkaan nähden.

Tähän hän lisäsi, että Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvoston tulisi vaatia jotta Yhdysvaltain olisi hetimiten lopetettava pommihyökkäyksensä ehtona sille, että YK ryhtyisi yrityksiin aikaansaada rauhanomainen ratkaisu.

PESSI JA SAARINEN SKPn JOHTOON

Helsinki. (KU) — Suomen kommunistisen puolueen 14. edustajakokous valitsi viimeisenä työpäivänään puolueen uudet johtoelimet. Puolueen keskuskomiteassa tapahtui huomattava uudistus, sillä 35 vakinaisesta ja 10 varajäsenestä on kaikkiaan 17 uutta. Uusi keskuskomitea hyväksyttiin vaalivaliokunnan ehdotuksen pohjalta yksimielisesti. Ratkaisun saavuttamista edelsivät kuitenkin pitkät neuvottelut ja vaalivaliokunta joutui tekemään pisimmät työpäivät muutenkin tiiviiden ja työntäyteisten kokouspäivien aikana.

Puolueen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Aarne Saarinen ja varapuheenjohtajaksi Erkki Salomaa sekä pääsihteeriksi edelleen Ville Pessi. Keskuskomitean tekemät valinnat perustuivat piirijärjestöjen edustajistojen yhteisesti hyväksymään suositukseen.

Kokouksen juhlavassa päättäjäistilaisuudessa uusi puheenjohtaja Aarne Saarinen kiitti lämpimästi puolueen pitkäaikaista puheenjohtajaa Aimo Aaltosta sekä kaikkia keskuskomiteasta poisjääneitä tovereita, jotka ovat tehneet suuren työn puolueen rakentamiseksi.

Viimeisenä kokouspäivänä hyväksyttiin myös kaikki puolueen tulevaa toimintaa viitoittavat asiakirjat, joista merkittävin on Suomen talouselämää ja yhteiskunnallista uudistuspolitiikkaa koskeva ohjelma. Edustajakokous hyväksyi myös joukon erillisiä päätöslauselmia ja vetoomuksia. Kaikki edustajakokouksen asiakirjat valmisteltiin kokouksen asettamissa valiokunnissa.

Uusi keskuskomitea kokoontui ennen päättymistä lyhyeen järjestäytymiskokoukseen, jossa puolueen puheenjohtajien ja pääsihteerin ohella valittiin myös uusi poliittinen toimikunta.

Poliittiseen toimikuntaan valittiin pääsihteeri Ville Pessi, puheenjohtaja Aarne Saarinen sekä varapuheenjohtaja Erkki Salomaa sekä seuraavat keskuskomitean jäsenet: Hertta Kuusinen, Inkeri Lehtinen, Martti Malmberg, Olavi J. Laine, Jorma Simpura, Erkki Tuominen, Anna-Liisa Hyvönen, Ossian Sjöman, Leo Suonpää, Markus Kainulainen ja Taisto Sinisalo. Näistä ovat uusia Salomaa Laine, Sjöman ja Kainulainen. Aikaisemmista poliittisen toimikunnan jäsenistä jäivät valitsematta Aimo Aaltonen, Lars Junttila, Oiva Lehto ja Mirjam Suvanto.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kaksi vastakkaista ehdotusta

Lehtemme torstaisessa numerossa kerrottiin Canadan naistenkongressin suunnitelmasta sodan runteleman Vietnamin kansan avustamiseksi. Naistenkongressin julkaisemassa lausunossa tuomitaan USA:n hyökkäyssota ja sanotaan, että "Vietnamin kansa on kärsinyt 20 pitkää vuotta sodan aiheuttamasta tuhosta. Sinä aikana syntyneet sukupolvet ovat eläneet tunti tunnilta jatkuvasti kuulien ja pommien uhkaamana." Tällä perusteella ilmoitetaan päätetyn, että järjestetään kansallinen kampanja ruokatavarain ja lääkkeiden lähettämiseksi Vietnamiin. Tunnuslauseena on: "Auttakaamme ihmishenkien pelastamista Vietnamissa."

Tällainen inhimillinen toiminta Yhdysvaltain imperialismin rääkkäyksien, pommituksien ja myrkkykaasuhyökkäyksien uhrien avustamiseksi on tervehdittävä toimenpide, sillä keräämällä lääkkeitä ja ruokatarpeita sodan uhrien kärsimysten lieventämiseksi me voimme osoittaa olevamme sekä puheissa että käytännön teoissa hyökkäyksen uhrien puolella.

Samaan aikaan tuli Ottawasta, hallituspiireistä lähtöisin oleva uutistieto, missä kerrottiin, että liittohallitus aikoo perustaa jonkinlaisen lääkintäkeskuksen vietnamilaisten siviilien avustamiseksi. Samassa yhteydessä annettiin tietää, että asiasta neuvotellaan edelleen Vietnamin (tarkoittaa Saigonin) hallituksen kanssa, mikä on käytännössä sama kuin sanottaisiin neuvonpitoa käytävän Washingtonin kanssa.

Pinnallisesti katsoen tämä Ottawan uutinen näyttää melko viattomalta. Ja jos osoittautuu, että olemme väärässä, meidän lehtemme on valmis tarkistamaan kantansa vaikka huomenna.

Mutta kaikki merkit viittaavat nyt kuitenkin siihen, että tässä on kysymys kiilasta, mikä lyödään sisään ohut pää edellä niin, että saataisiin Canada siten sidotuksi Yhdysvaltain sotavankkureihin Etelä-Vietnamissa. Julkinen salaisuus on, että Washington on viime aikoina vaatinut liittolaismailtaan avustusta likaiselle sodalleen Vietnamissa. Yleisesti myös tiedetään liittohallituksen asenne — yhtenä Geneven sopimuksen valvontakomission jäsenmaana Canada ei halua "mitään sotilaallista apua" Yhdysvalloille antaa, on meille selitetty. Mutta Washingtonin sotahaukkojen vaatimukset voidaan tällaisissa tapauksissa tyydyttää niinkin, että lähetetään jenkkien moraaliseksi avuksi ensin lääkintäapua ja sitten myöhemmin ehkä jotakin muuta.

Tässä yhteydessä tule muistaa, että ei edes Yhdysvaltain imperialismi lähettänyt suoralta kädeltä suuria sotajoukkoja Vietnamiin. Ensin sinne lähetettiin Yhdysvalloista suhteellisen pieni määrä sotilaallisia "neuvonantajia". Sitten näitten "neuvonantajien" määrää lisättiin. Myöhemmin "neuvonantajille" annettiin oikeus "itsepuolustukseen" ja sitten "vihollisen etsimiseen", kunnes tultiin siihen, missä nyt ollaan, että Vietnamiin lähetettiin kymmeniätuhansia miehiä käsittävät taistelujoukot.

Tämä on se perikadon tie, mitä meidän tulee kansakuntana välttää. Sen vuoksi on ehdottomasti vastustettava jenkkien avustamista edes "siviilien auttamisen" nimellä perustettavan lääkintäkeskuksen muodossa, sillä kuten sanottu, meistä näyttää, että tässä yritetään nyt lyödä kiilan ohut pää sisään niin, että Canadakin tulisi vedetyksi kiertoteitse Vietnamin sotaan.

"Helpotuksen" aihetta todellakin

Pian sen jälkeen kun Yhdysvallat aloitti rikollisen ja murhaavan ilmapommituksensa uudelleen Pohjois-Vietnamia vastaan, saapui Saigonista tieto, että siellä olevat yhdysvaltalaiset virkailijat ja heidän etelävietnamilaiset renkipoikansa tunsivat "huojennusta" tilanteessa, kuten torontolainen aamulehti mainitun uutistiedon otsikoi tiistaina.

New York Times Servicen välittämässä Saigonin uutisessa kerrottiin meille näin:

Yleisenä vastavaikutteena Saigonissa, niin vietnamilaisten kuin amerikkalaistenkin virkailijain keskuudessa Pohjois-Vietnamin pommituksen uudelleen aloittamisesta on helpotuksen tunne.

Vaikka täkäläiset virkailijat uskoivat, että pitempi pommitustauko oli poliittisesti tarpeellinen toimenpide Yhdysvalloille, johtuen se kansainvälisestä ja kotimaisesta painostuksesta rauhantavoittelujen hyväksi Vietnamissa, Saigonissa ei koskaan hyväksytty ilomielin tätä ilmapommituksen keskeyttämistä.

Yhdysvaltain korkea-arvoiset täkäläiset diplomaattivirkailijat uskovat, että ainoa toivo Vietnamin taistelun menestyksellisestä lopputuloksesta on siinä, että ylläpidetään jatkuvaa painostusta Vietnamin kommunisteja vastaan Pohjoisessa ja sotilaallista toimintaa etelässä . . . Täällä ei ole paljoakaan toivoa neuvotteluista nyt nähtävissä olevana aikana tulevaisuudessa.

Yhdysvaltain sotilasvirkailijat katsovat myös, että pommitustauko antaa pohjoisvietnamilaisille tilaisuuden korjata maanteitään, rautateitään ja siltojaan . . . Sotilasvirkailijat olivat sitä mieltä, että mikä tahansa pitempi pommitustauko olisi saattanut yhdysvaltalaiset ja etelävietnamilaiset joukot tarpeettomasti epäedulliseen asemaan.

Korkea-arvoiset vietnamilaiset virkailijat täällä, mukaanlukien pääministeri Nguyen Cao Ky ja sotilasjuntan muut jäsenet, vastustavat kaikenlaisia neuvotteluja Pohjois-Vietnamin ja Vietkongin kanssa ja haluavat sotaa jatkettavan mahdollisimman voimaperäisesti.

Pommituksen uudelleen aloittamispäätöstä tervehdittiin näiden vietnamilaisvirkailijain taholta huojentunein mielin, sillä he tulkitsivat sen (pommituksen aloittamisen) merkiksi siitä, että USA on omaksunut uudelleen kovan linjan politiikan Pohjois-Vietnamia vastaan.

* * *

Tämän pituinen se! Muistaa vain tulee, että ylläesitetyt lausunnot eivät ole kommunistien eikä sosialistien, vaan Washingtonin uskollisten käskyläisten suusta lähteneitä. Sanotaan että suu puhuu sydämen kyllyydestä. Näin on asia tässäkin tapauksessa. Saigonissa olevat yhdysvaltalaisvirkailijat ja heidän renkipoikansa, eivät lausu halaistua sanaa ulkomaille ilman Washingtonin lupaa ja ohjeita. Mutta Washington, jonka täytyy maailman yleisen mielipiteen vuoksi pitää suutaan hieman supussa, voi vapaammin puhua todellisista tavoitteistaan ja suunnitelmistaan Saigonissa olevien virkailijainsa suun kautta.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Washingtonin ohjeiden ja määräysten mukaisesti Saigonissa olevat viskaalit "pelkäävät" ääneen puhuen kaikenlaisia neuvotteluja Pohjois-Vietnamin ja Vietkongin kanssa ja tuntevat suurta "huojennusta" aina silloin kun sotatoimia tehostetaan ja laajennetaan.

Mutta pääministeri Pearson kieltäytyy Nobelin rauhanpalkinnosta huolimatta julkisesti tuomitsemasta Yhdysvaltain hyökkäävää sotaohjelmaa Vietnamissa!

TYKKEJÄ JA VOITA

Presidentti Johnson antoi tammikuu 13 päivänä kongressille perinteellisen sanoman USAn valtion tilasta ja 10 päivää myöhemmin budjettiesityksensä varainhoitovuodeksi 1966—67. Useat länsieurooppalaiset lehdet varustivat presidentti Johnsonin esityksiä koskevat kommenttinsa otsikoilla: "Tykkejä ja voita" tai 'Voita ja tykkejä". Jo presidentin vaalitaistelun aikana Johnson ratsasteli murhatun presidentti Kennedy-vainajan suorittamilla tutkimuksilla ja suunnitelmilla. Yleisnimityksenä oli "Uusi raja" ('New Frontier"), joka tähtäsi USAn muuttamiseksi todelliseksi hyvinvointivaltioksi. Kennedy-vainaan ulkopoliittisiin kömmähdyksiin puuttumatta ei voida kieltää, etteikö hänen suunnitelmissaan ollut myös itua. Näiden vuoksi USAn suurpääoma raivasikin hänet tieltään. Presidentti Johnson pölli Kennedyn suunnitelmat omikseen. Hän antoi niille vain uuden nimen 'Suuri yhteiskunta" ("Great Society").

* * *

Presidentti Kennedyn yhtenä suurena päämääränä oli neekeriväestön toinen vapauttaminen eli saattaminen tasa-arvoiseksi valkoisten kanssa. Kennedy pääsikin hyvään alkuun, mutta Johnsonin lyhyenä valtakautena voidaan todeta, että uudella ajalla USAssa ei ole koskaan murhattu ja pahoinpidelty neekereitä (ja osittain myös kansalaisoikeuksia ajavia valkoihoisia) niin paljon kuin parin viime vuoden aikana. Johnsonin ohjelmaan — Kennedyltä lainattua — on kuulunut myös köyhyyden vastustaminen, terveydenhoidon edistäminen ja koululaitoksen sekä koko opetusjärjestelmän uusiminen, vaalilain uudistaminen jne.

Antaessaan kolmannen kerran presidentti Kennedyn murhan jälkeen sekä sanoman valtion tilasta et ä budjettiesityksensä, presidentti Johnson kehuskeli ensisijaisesti 'Suuren yhteiskuntansa' tavoitteita. Mutta uudessa budjettiesityksessä oli esitettävä myös lasku. Kulumassa oleva budjetti osoitti, että alkuperäisessä esityksessä menot oli painettu noin 97 miljardiin dollariin ja ylijäämää oli 0,4 miljardia dollaria. Uudessa budjettiesityksessä menot on arvioitu 112,8 miljardiksi dollariksi ja tulot 111 miljardiksi Vajaus aiotaan peittää eräiden verohelpotusten poistoilla. Niiden piti astua voimaan kuluvan vuoden alusta lukien. Uuden budjettiesityksen loppusummasta sotilasmenoihin on merkitty 54,2 miljardia dollaria ja tähän lisäksi 10 5 miljardia Vietnamin sodan menojen peittämiseksi. Kuitenkin on huomattava, että mainitusta 10,5 miljardista dollarista on käytetty jo voimassa olevana varainhoitovuotena 4,6 miljardia dollaria. Uudessa budjetiesityksessä sotamenoja on siis yli 57%. Tällöin on huomattava, että mikäli USA laajentaa Vietnamin sotaansa, sen sotilasmenot nousevat huikeasti arvioitua suuremmiksi.

* * *

Karkeasti ryhmiteltynä USAn muut budjettimenot kuin puolustusmenot ja Vietnamin sotalaskut, jakautuvat seuraavasti: valtion velkojen korot 12,9 miljardia dollaria. Muiden menojen summa on 22,3 miljardia dollaria. Menojen peittämiseksi kerätään veroilla 99,5 miljardia dollaria, missä henkilö- ja liikevaihtoveron osuus on yli 65 miljardia dollaria.

Sekä alkajaisiksi että päättäjäisiksi Johnson kehuskeli, että USA on niin rikas, että se pystyy toteuttamaan hänen suunnittelemansa "Suuren yhteiskunnan", mihin tarkoitukseen varatut, korotetut määrärahat ovat kuin pisara suurilla ja kuumilla helvetin kivillä. Presidentti Johnson korosti nimenomaan, että hän ei epäröi ollenkaan pyytää kongressilta lisämäärärahoja Vietnamin sotaa varten, jos tilanne niin vaatii. Historia tarjoaa paljon esimerkkejä siitä että ohjelmaa 'Tykkejä ja voita' on koetettu menestyksellä tehdä vain aikaa läpi. Pahaa ennustaa se, että Valkoinen talo on täynnä kaikenkarvaisia karjapaimenia ja hämäriä sotaseikkailijoita. Johnsonilla on kuitenkin vielä mahdollisuus valita tykkien asemesta voi. — Libra.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Anna Valpuri Mikkola, North Cobalt, Ont., täyttää maanantaina, helmikuun 7 päivänä 98 vuot a.

Sylvia Kallio, Silver Mountain, Ont., täytti äskettäin 76 vuotta (eikä 80 kuten virheellisesti ilmoitettiin).

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

UUTTA VANHAN TILALLE

Ilmoita ensiksi. Aurinko paistaa nyt täydellä terällä ja lämpötilanne on 22 astetta yläpuolella nollan F. On helmikuun 1 päivä.

Sen jälkeen kun Worthingtonin kaivos luhistui 4 päivänä syyskuuta 1927, hävisivät ihmiset ja asunnot niin että kylä jäi vain hiljaiseloon. Nyt jälleen maanalusta henkii. On porattu kaksi uutta kaivoskuilua Toisessa on jo poraus käynnissä ja kiveä nousee maan päälle jatkuvasti. Toisen kuilun päälle on rakennettu voimakas teräsrunko, mikä on lujasti kalliossa kiinni, että varmasti pysyy jaloillaan. Ammattitaitoisia kaivostyömiehiä tuodaan Sudburysta ja joitakin paikkakuntalaisia on päässyt maanpäällystöihin. Kuinka laaja työmaa siitä tulee, sen näyttää tulevaisuus. Vielä ei ole liioin kuulunut mitään ruokalan pystyttäjästä, mutta ainahan niitä liikkeenharjoittajia ilmaantuu uusille työmaille. "Musta sika" on jo kuulemma kiirehtinyt mukaan.

Joskus toisten lisää, miltä tämä kylä alkaa näyttää. Tervehtien,

— A-tyttö, Worthington, Ont.

Öljyä Suomeen Volgan–Itämeren kanavaa pitkin

Moskova. — Purjehduskaudella 1965 kuljetettiin Volgalta Itämereen kulkevalla kanavalla yhteensä 5 milj. tonnia rahtia, kirjoittaa Tassin kirjeenvaihtaja Ivan Artjomov.

Kanava on huomattavasti lyhentänyt Neuvostoliiton kuljetuksia itämerelle, jotka aikaisemmin kestivät 10—15 päivää. Niistä vastaisivat etupäässä pienet sisävesialukset, mutta nykyään pääsevät suuret valtamerialukset uutta kanavaa pikin Volgalta itämerelle kolmessa päivässä. Tulevalla purjehduskaudella arvellaan kanavan rahtiliikenteen kohoavan 6,5 milj. tonniin.

Uutta vesitietä käytetään erityisesti Suomeen ja muihin Pohjoismaihin suuntautuvissa kuljetuksissa. Aikaisemmin joutuivat säiliöalukset kuljettamaan Suomen Neuvostoliitosta ostaman öljyn Odessan satamasta Mustalta mereltä koko Euroopan ympäri Helsinkiin ja Suomen muihin öljysatamiin. Matkan kertyi tuolloin noin 10,000 km. Pättyneellä purjehduskaudella kuljetettiin osa Suomen ostamasta öljystä jo uuden kanavan kautta, jolloin matka Volgalta Helsinkiin on vain noin 1,400 km. Asiantuntijat arvelevat, että ensi purjehduskaudella kuljetetaan kaikki Suomen ostama öljy uutta reittiä pitkin.

Ho Tshi-Minhiltä viesti Pariisiin

Pariisi. — Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Tshi-minh on pyytänyt Ranskan presidenttiä de Gaullea käyttämään arvovaltaansa lopettaakseen amerikkalaisten toiminnan Vietnamissa, kerrotaan Pariisissa maanantaina.

Ho on de Gaullelle lähettämässään sanomassa pyytänyt Ranskan hallitusta ottamaan vastatakseen kaikista Geneven sopimuksista tehdyistä sitoumuksista. Vuonna 1954 tehty Geneven sopimus päätti sodan silloisessa Ranskan Indokiinassa.

Pohjois-Vietnamin presidentti lähetti sanomia useille valtionpäämiehille ympäri maailmaa viime viikolla. Kenraali de Gaullen sanoman sisältö on hyvin samanlainen kuin muidenkin sellaisen saaneiden.

Presidentti Ho tähdentää, että Yhdysvaltain tulisi poistaa joukkonsa Vietnamista, tunnustaa Vietkong Etelä-Vietnamin ainoaksi viralliseksi edustajaksi ja alkaa neuvottelut kansallisen vapautusrintaman kanssa. Pohjois-Vietnamia vastaan kohdistettujen pommitushyökkäysten ja muiden sotatoimien ehdoton ja lopullinen päättyminen on Vietnamin tilanteen poliittisen selviämisen olemassaolon ehto.

"Henkilöpalvonnan kausi" harhaanjohtava nimitys

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen virallinen äänenkannattaja Pravda vihjasi sunnuntaina, että Neuvostoliitossa aiotaan hylätä käsite 'henkilöpalvonnan aikakausi'. Tätä pilkkanimitystä on käytetty vuodesta 1956 lähtien Josef Stalinin 29-vuotisen valtakauden suurten puhdistusten ajasta.

Kirjoittajien mielestä puolue on oikeassa tuomitessaan Stalinin henkilöpalvonnan. Itse nimitys on kuitenkin virheellinen, ja Stalinin osuutta siihen on liioiteltu. Henkilöpalvonta-käsitteen otti käyttöön entinen pääministeri Nikita Hrushtshev hyökätessään kiivaasti Stalinia vastaan 20. puoluekokouksessa 1956. Stalin oli kuollut kolme vuotta aiemmin.

Pravdan sunnuntaisen kirjoituksen tärkeyttä osoittaa se seikka, että sen on allekirjoittanut kolme johtavaa historioitsijaa. He ovat akatemikko Jevgeni Zhukov, tohtori Vladimir Trubanovski sekä 'Historian ongelmia'-nimisen julkaisun päätoimittaja V. Shunkov.

Stalinismin murtumisella oli alussa hyvin positiivinen merkitys sekä hyvää tekevä vaikutus neuvostoyhteiskunnan elämään ja tieteiden kehittymiseen. — Valitettavasti asiassa kuitenkin tuntui myös marxilais-leninilaisyydelle vieras vaikutus, ja tämä alkoi heijastua myös joissakin historiallisissa teoksissa, sanottiin kirjoituksessa.

Tutkimuksen on osoitettava ei ainoastaan Stalinin vaan myös joidenkin hänen uhriensa osuus tapahtumiin.

Mitä muut sanovat

"KAIVON MYRKYTTÄJILLE" MUISTUTUS

Sen jälkeen kun lehtemme kiinnitti huomiota yksityisen pääoman hallitsemien sanomalehtien harjoittamaan maamme ja Neuvostoliiton välisten suhteiden sabotointiin, on ulkoministeri Karjalainen ryhtynyt toimenpiteisiin ja antanut Helsingin Sanomien päätoimittajalle vakavan muistutuksen siitä että lehden pilapiirtäjän Porkkalan-palautuksen muistopäivänä julkaisema törkeä piirros kaivaa maata Suomen ja Neuvostoliiton hyvien ja luottamuksellisten suhteiden alta, minkä lisäksi tällainen toiminta on omiaan yllyttämään ja rohkaisemaan tiettyjä piirejä Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden vahingoittamiseen.

Juuri tällaista puuttumista viralliselta taholta tarkoitimme, puhuessamme asiaa käsittelevässä artikkelissamme siitä, että viranomaisten olisi tehtävä jotakin saattaakseen edesvastuuttomat "kaivon myrkyttäjät" päiväjärjestykseen. Panemme tyydytyksellä merkille ulkoministeriön esiintymisen ja toivomme vilpittömästi, että muistutus otettaisiin varteen siellä, minne se oli kohdistettu. — Päivän Sanomat, Helsinki.

MORSE ARVOSTELI TAAS KIRPEÄSTI

New York. — Esiintyessään sunnuntaina CBS-yhtymän radio- ja tv-lähetyksessä senaattori Wayne Morse arvosteli ankarasti USAn Vietnamin-politiikkaa. Hän totesi Vietnamin sodan laajentamisen olleen ja olevan edelleenkin virheellistä politiikkaa. — Surullinen ja inhoittava totuus on, että USA on päähyökkääjä Vietnamissa, sanoi senaattori ja totesi USAn Vietnamissa suorittamillaan toimenpiteillä rikkoneen YKn peruskirjaa 13 kertaa.

Morse lausui edelleen, ettei president i Johnsonilla "ole mitään oikeutta lähettää kuolemaan ainuttakaan amerikkalaista nuorukaista ilman sodanjulistusta".

Hän syytti myös hallitusta siitä, että se ainoastaan "sanoin" oli tarjonnut neuvotteluja rauhanomaisesta ratkaisusta.

Sanomalehti New York Times asettui äskettäin itse asiassa tukemaan senaattori Morsen ehdotusta, että USAn Vietnam-politiikka tulisi ot:aa kongressissa laajaan käsittelyyn. Lehti katsoo tällaisen käsittelyn välttämättömäksi, koska tilanne on olennaisesti muuttunut niistä ajoista, jolloin presidentti Johnson vuonna 1964 sai laajat valtuudet Vietnamissa käytävässä sodassa.

Lontoo. — Yhdysvaltain päätös aloittaa uudelleen Pohjois-Vietnamin pommittamisen otettiin Lontoossa vastaan pahoitellen, mutta ymmärtäväisesti.

"Päätös ei tullut yllätyksenä englantilaisille; yleisen käsityksen mukaan ulkoministeri Michael Stewartille tiedo ettiin asiasta hänen Yhdysvaltain johtajien kanssa Washingtonissa äskettäin käymissä neuvottelujen aikana.

Arvovaltaisissa englantilaispiireissä todettiin valittaen etteivät Pohjois-Vietnamin viranomaiset antaneet 37 vuorokautta kestäneen pommitustauon aikana minkäänlaista merkkiä halukkuudestaan neuvotella muuta kuin omilla ehdoillaan.

Pohjois-Vietnamin katsottiin päin vastoin käyttäneen taukoa hyväkseen sotavoimansa vahvistamiseksi. Englannin hallitus olisi joka tapauksessa toivonut, että pommitustauko olisi jatkunut pääministeri Harold Wilsonin 21. helmikuuta alkavan Moskovanvierailun loppuun saakka.

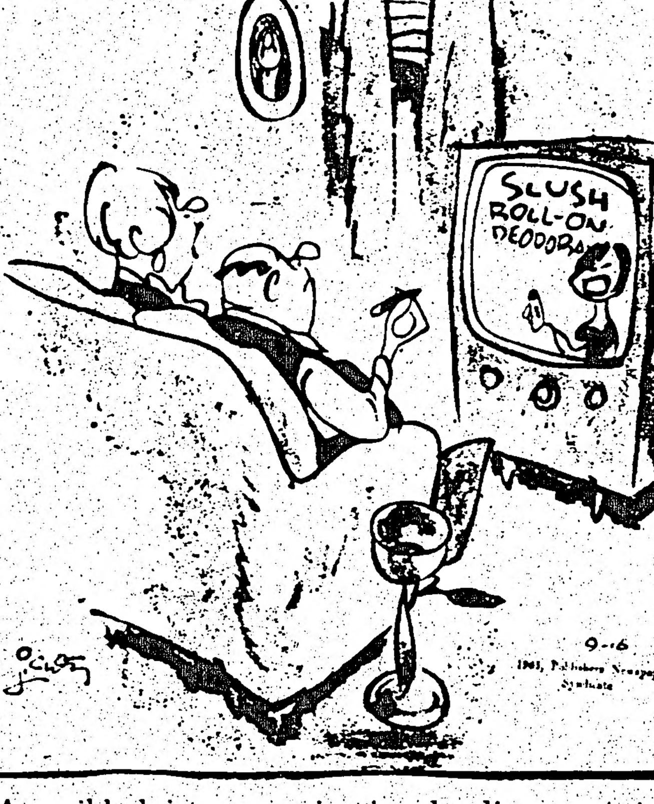

— Amerikkalaisten suurimpina huolina ovat turvattomuuden tunne ja inflaatiovaara.

PÄIVÄN PAKINA

NOITAVAINOOJILLE PÄÄNVAIVAA

— En ole nähnyt mutta olen kuullut, miten kommunistit ennen pitivät kokouksia salaisissa kammioissa ja ohranat ravasivat ympäri etsien kenen ranteeseen napsata käsiraudat. Tällaista tapahtui ns. rauhan aikana, sota-aikana oli kovemmat konstit. Kyllä täytyy olla vaikeaa nyt niillä, joiden mielestä tuo entinen tapa oli ainoa oikea suhtautuminen kommunisteihin. Heidän ainoa lohdutuksensa on — mutta laiha, laiha — että vielä on maapallolla joitakin maita, joissa julkinen kommunismi ei rehota . . .

Näin kirjoitti Suomen laajimmin leviävän työväen päivälehden Kansan Uutiset-lehden pakinoitsija "Juorkunnan Jussi" viikon vaihteessa kokoontuneesta SKPn edustajakokouksesta, mikä on Suomen sanomalehdissä yleensä saanut suurta huomiota osakseen.

Kevyempään tapaan asioita selittäen 'Jussi" laukoo: — Vavis-kaa porvarit! 302 hampaisiin asti evästettyä kommunistia kalisuttelee aseita Helsingin Kulttuuritalossa vakaassa vallankumouksen tekemisen tarkoituksessa.

— Mikä aselaji, kysäisee innostuneena sotilaallinen asiantuntija res. sotamies Taskinen.

— Vaarallinen. Veitsiä ja haarukoita, jotka varmasti ovat olleet kaikkien vallankumousten pohjan luomisen tärkeimmällä sijalla. Muutamille on lusikka. Myös kemiallinen sodankäynti on tapetilla. Näin ja haistoin miten muuan naissoturi lakkasi kynsiään . . .

Mutta vakavasti puhuen, missä valossa on tässä 4-päiväisessä puoluekokouksessa asioita käsitelty?

Suomen ulkoministeriön lehdistökatsauksen mukaan SKPn keskuskomitean toimintakertomukset esitti pääsihteeri Ville Pessi tähdentäen, ettei SKPllä ole aihetta muuttaa tai tarkistaa sosialismista ja sen puolesta käytävän taistelun peruskysymyksistä omaksumiaan katsomuksia (Suomen komp. pyrkii sosialismiin rauhanomaisin keinoin niin, että maan monipuoluejärjestelmä jatkuu sekä vallankumouksen aikana että sen jälkeen — K). Puoluesihteeri Pessi tähdensi kuitenkin, että oikeatkin periaatteelliset kannanotot vaativat jatkuvasti edelleen kehittämistä, konkretisointia, täydennystä ja täsmennystä muuttuvien olosuhteiden tuodessa mukanaan uutta kokemusta ja avatessa uusia näköaloja.

Pääsihteeri Pessi tähdensi puheessaan kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä olevan edelleen syviä aatteellisia ja poliittisia erimielisyyksiä. Yleisenä arviona voidaan todeta että Kiinan kommunistisen puolueen johdon politiikka on joutunut yhä huonompaan valoon niissäkin puolueissa, jotka aikaisemmin jotenkin ymmärsivät Kiinan kommunistisen puolueen linjaa. Ei ole kuitenkaan vielä perusteltua olettaa, että erimielisyydet voitaisiin nopeasti poistaa. Asioista on pyrittävä käymään kärsivällistä ja periaatteellista keskustelua.

Maaliskuun eduskuntavaaleja käsitellessään pääsihteeri Pessi tähdensi SKPn poliittisen iskun kohdistuvan porvarillista politiikkaa vastaan ja erikoisesti sen toteuttajiin ja johtajiin: Kokoomuspuolueeseen ja keskustapuolueeseen. Pääsihteeri Pessi huomautti maalaisliiton keskustapuolueen nimen suojassa pyrkivän hämäämään valitsijoita, jotta he eivät muistaisi sen auttaneen kokoomus puoluetta pääsemään hallituspuolueeksi ja toteuttaneen tehokkaasti suurpääoman talouspolitiikkaa ja tukeneen maaseudun suurviljelijöiden etuja pienviljelijöiden kustannuksella.

Sosialidemokraattisesta puolueesta pääsihteeri Pessi totesi sen viime puoluekokouksen ulkopoliittisen julkilausuman olevan aikaisempia selvempi ja oikeasuuntaisempi. Samoin myös eräät puoluejohtajien lausunnot ovat naapuriystävyyden kannalta myönteisempiä. Pääsihteeri Pessi huomautti sosialidemokraattisen puolueen olevan edelleenkin valmis oppositiopolitiikastaan huolimatta myötävaikuttamaan porvarien talouspoliittisten suunnitelmien toteuttamiseen varsinkin, jos palkkiona on hallitusyhteistyön näköalat vaalien jälkeen. Asenteiden selkeytymistä ja yhteistyöpyrkimystä kansandemokraattien kanssa on kuitenkin selvästi havaittavissa sosdem puolueen nuoremman johtavan polven keskuudessa.

Tällaista on Suomessa se "viimeisen ajan rienaus", mikä saa varmaan FBIn miestä ja muiden 'punaista vaaraa" nuuskivien heppujen niskakarvat nousemaan pystyyn..

Eipä silti, "poliisivoimaakin on Suomen kommunistien edustajakokouksessa, sanoo edellämainittu 'Juorkunnan Jussi", mutta vain puolueen jäsenkirjalla sisälle tulleita poliiseja. "Olen yhyttänyt siellä yhden nimismiehen ja olemme keskustelleet hänen kanssaan purjehduksesta", selitti 'Jussi" ja jatkaa: "Keskusteluun antoi aiheen eräässä kokouksessa esitetty lausunto, että kommunistinen puolue on hyvin luovinut nykyisessä tilanteessa . . . Nimismies oli sitä mieltä, ettei ole luovimisen, vaan myötätuulessa laskettelun aika, enkä minä uskaltanut poliisia vastustaa . . . Onnistuneen purjehduksen ehto on, että paatti on hyvässä kunnossa, merikortit luotettavat miehistö taitava ja hyvissä voimissa."

Vähempikin tällainen antaisi vatsanpuruja ja päänkivistystä poliittisille noitajahtaajille varsinkin rapakon tällä puolen.

— Känsäkoura.

Urheilua

'Keittiön portailta' maajoukkueeseen

Suomen Luisteluliiton työvaliokunta nimesi seuraavan joukkueen ensi viikonvaihteessa Oslossa pidettävään viiden maan pikaluistelumaaotteluun: Jouko Launonen, Seppo Hänninen, Raimo Hietala, Pekka Halinen, Jouko Jokinen ja Kimmo Koskinen. Varalla ovat Kalervo Hietala ja Olavi Hjellman. (TUL).

Joukkueen johtajana toimii Erkki Ikonen ja valmentajana Pentti Peltoperä.

Naisten MM-kilpailuihin Trondheimissa 12. ja 13. helmikuuta valittiin Kaija Mustonen, Kaija-Liisa Keskivitikka ja Arja Kantola. Varala on Helena Akrenius. Joukkueen johtajana toimii Mauno Löfroos, huoltajana Pentti Peltoperä.

Samana viikonvaihteena pidetään Lauritsalassa nuorten nelimaaottelu. Neuvostoliiton 8-henkinen joukkue on vahvistanut saapumisensa Suomeen jo keskiviikkona helmik. 9 pnä.

(KU) Luisteluliitto järjesti lauantaina ja sunnuntaina Oulussa maaottelukatsastukset. Niissä osallistui viisi luistelijaa Halisen voittaessa ja Hjellmanin sijoittuessa toiseksi. Muut maaotteluun valitut loistivat poissaolollaan. Mitä merkitystä on enää katsastuksilla, jos kerran joukkueeseen pääsee "keittiön portaita" käyttämällä kuten nyt. SLL:n toimenpiteet eivät todellakaan jätä kovin rehtiä ja urheilullista jälkimakua.

—•—

DDR:n edustajat Oslon MM-kisoihin

Brotterode. — DDR:n joukkue MM-hiihtoihin Osloon valittiin sunnuntaina.

Mäki: Dieter Neuendorf, Veit Kührt, Peter Lesser, Horst Queck, ja Alfred Brettschneider.

Yhdistetty: Roland Wiessflog, Joachim Winterlicht, Ralf Pöhland, Rainer Dietl ja Karlheinz Luck.

Hiihto, miehet: Enno Roder, Helmut Wiedlich, Gerhard Grimmer, Kurt Albrecht, Gert-Dietmar Klause ja Helmut Unger.

Hiihto, naiset: Christine Nestler, Renate Dannhauser, Christel Trommer, Gabriele Nobis ja Anni Unger.

—•—

Ruotsi nimesi luistelijansa

Tukholma. — Ruotsin luisteluliiton valitsemisvaliokunta on nimennyt seuraavat luistelijat ensi lauantaina ja sunnuntaina Oslossa pidettävään viiden maan pikaluistelumaaotteluun: Hakan Holmgren, Johnny Höglin, Göran Johansson, Ivar Nilsson, Jonny Nilsson ja Örjan Sandler. Varalla ovat Olle Edman ja Kent Pettersson.

Edelleen valittiin alustavasti pikaluistelun MM-kisoihin Göteborgissa 19. ja 20. helmikuuta seuraavat miehet: Johnny Höglin, Göran Johansson, Ivar Nilsson, Johnny Nilsson, Kent Patersson ja Örjan Sandler.

Jääkiekkoilija kuoli tapaturmaisesti

Tampere. — Suomen maajoukkueeseen kuulunut tähtipeluri, 22-vuotias Jarmo Vasama, joka oli mainitun joukkueen mukana äskettäisellä Canadan turneella, kuoli Tampereen kaupunginsairaalassa keskiviikkona niiden vammojen johdosta, mitkä hän sai muutama tunti aikaisemmin tapahtuneessa auto-onnettomuudessa.

Tampereen Ilves-joukkueeseen kuuluneen Vasaman sanotaan iskeneen autollaan parkkeerattuun traktoriin. Onnettomuuden uhri vietiin sairaalaan, mutta hän ei vironnut lainkaan tainnostilasta.

—•—

Irina ja Tamara voittoisina

Auckland. — Neuvostoliiton kultamitalisisarukset Irina ja Tamara Press voittivat yhteensä kolme lajia maanantaina Aucklandissa pidetyissä yleisurheilukilpailuissa.

Irina voitti 80 m aidat ajalla 11,1 ja 100 jaardia ajalla 10,9. Tamara puolestaan pukkasi kuulaa lukemiin 16.60.

—•—

Kovalenko vakuuttava

Vorohta. — Leningradilainen upseeri Peter Kovalenko vahvisti maineensa Neuvostoliiton hyppääjien parhaana voittamalla Vorohtassa Oslon kisojen karsinnat. Hänen hyppynsä kantoivat 81.5 ja 7 metriä ja toivat hänelle 220,7 pistettä. Toiseksi tuli nuori sverdovilainen Valeri Jemaljanov joka on kuulunut "parhaimmistoon" vasta tällä hiihtokaudella, saatuaan 217.6 pistettä (80 ja 76.5 m) ja kolmanneksi Koba Tsakadze Gruusiasta 206,5 pisteellä (78 ja 73,5).

—•—

Kilpa-auto katsomoon

Invercargill, Uusi Seelanti. — Uusiseelantilainen kilpa-autoilija Bill Caldwell ja eräs 12-vuotias poika saivat surmansa, kun Caldwellin auto syöksyi ulos radalta yleisöjoukkoon lauantaina Invercargillissa järjestetyssä kansainvälisissä autokilpailuissa.

Eräs toinen poika loukkaantui ja lisäksi joukko katselijoita sai pienempiä kolhuja. Kilpailu keskeytettiin heti onnettomuuden tapahduttua.

U Thantille rauhanpalkinto?

Tukholma. — YKn pääsihteeri U Thantia ehdotetaan tämän vuoden Nobelin rauhanpalkinnon saajaksi Norjan suurkäräjien Nobel-komitealle jätetyssä kirjelmässä, jonka ovat laatineet Ruotsin valtiopäivien puhemiehet Eric Boheman ja Fridolf Thapper sekä kolme kansanedustajaa.

Esitystä perustellaan huomauttamalla, että pääsihteeri U Thant on erityisesti viime vuoden aikana henkilökohtaisin, väsymättömin ja kärsivällisin ponnistuksin työskennellyt rauhan ja kansainvälisen jännityksen laukaisemisen hyväksi.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

UUSIA NETTA MUSKETT'IN

ROMAANEJA

TÄLLAISTA ELÄMÄ ON
235 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Netta Muskettin uusi sävähdyttävä rakkausromaani kertoo raikkaasta Jolandasta ja hänen kahdesta rakkaudestaan, joita hän ei voi vastustaa.

ROHKEA VOITTAA
268 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Nuori Sabine on koko sielullaan kiintynyt opintoihinsa, jotka tähtäävät kirurgin kunniakkaalle uralle. Katkeruudekseen loistavalahjainen tyttö joutuu kuitenkin varojen puutteessa keskeyttämään opintonsa ja luisuu vähäpätöisiin konttoristin tehtäviin. Pettymykten masentamana hän solmii järkiavioliiton varakkaan sir Jervis Guyesin kanssa.

Jannittävä, romanttinen, epäsovinnainen — aito Muskett

TAPAAMME JÄLLEEN
247 SIVUA - HINTA SID. $2.25

Sinä päivänä Janine oli tavallista kömpelömpi työssään: kirjeet olivat täynnä virheitä eivätkä sormet totelleet häntä lainkaan. Ja nyt hän kaiken lisäksi sai kutsun johtajan luo. Masentuneena Janine meni jalopeuran luolaan. Mutta siitä hetkestä alkoikin Janinen elämässä suuri seikkailu.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Järkyttävä onnettomuus Sointulan lähettyvillä

Sointula. — On vähän vaikea aloittaa. Minulla on aina säilynyt pieni taikauskon siemen ja siitä johtuu, että aina olen Sointulan tulipalosta asti 1903 tammikuun 29 päivästä, tammikuuta pitänyt omalle perheelleni ja kylälle onnettomuuden kuukautena. Silloin pelastuin tulen keskeltä kaksi lasta kainalossa. Ja 40 vuotta sitten ainoan poikani meri vei tammikuussa ja tyttäreni kuoli tammikuussa. Voisin luetella 10 kuolemaan johtanutta tapaturmaa tammikuussa ja tämä tammikuu on ehkä pahin. Ensin eräs päihtynyt mies ajoi autolla lapsijoukkoon kun lapset olivat palaamassa koulunsa juhlista, neljä lapsista paiskaantui katuun pyörineen; he taluttivat polkupyöriä. Kolme lapsista oli minun 4:ttä polvea ja sukua. Yksi kaksosista sai hysteerisen kohtauksen kun luuli veljensä kuolleen ja olisi tainut kuollakin, jos ei opettajaa ollut mukana joka antoi ensi apua. Lapset vietiin sairaalaan ja kahden täytyi jäädä sinne. Yhdellä oli haava polvessa jota piti neuloa, toinen pääsi parin päivän päästä pois. Kahdelta meni polkupyörät rikki. Ne kai ottivat vastaan suurimmat kolhut.

Sitten taas muutama päivä tyttären pojalle putosi tukkityömaalla oksa olkapäähän ja teki siihen murtuman. Jos sekin olisi osunut päähän niin henki olisi mennyt. Ajattelin kun alkoi olla kuun loppupuoli, että kyllä kai nyt ne tammikuun onnettomuudet loppuivat mutta ei. Kauheampaa oli tulossa.

Täällä kalastetaan nykyisin ympäri vuoden. Sointulan miehiä on aina talvisin kalastamassa. Bill Mielty on kalastanut kapteenina useana talvena. He olivat nyt tulossa Vancouverista kotiaan käymään. Sointulalaisia oli siinä viisi miestä, yksi oli jäänyt jostain syystä tulemaan matkustajalaivalla. Kerrotaan että heidän lähtiessään oli ollut tuulta. Matkalla oli ollut myös yksi vene naapurikylästä. He olivat kuulleet myrskyvaroituksen ja soittaneet siitä sointulalaisille mutta vastausta ei tullut. Heillä ei kai ollut puhelin auki. Lauantaina 29 päivänä minulle tuotiin kaupasta tavaraa ja mies kertoi, että yöllä oli hirveä tuuli. Se oli sitä lähellä kaatanut vanhan navetan.

Illalla se oli ilmoitettu radiossa. Minä en tiennyt mitään. Sitten illalla oli tullut tieto, että Bill Mieltyn alus oli löydetty kaatuneena, eikä miehistöstä mitään merkkiä.

Se järkytti koko kylän. Bill Mielty on tässä viereinen naapurini. Hänellä on vaimo ja kaksi alaikäistä poikaa. Bill Mäki hänellä on vaimo ja neljä tyttöä. Toni Kiiskilä, hänellä on kaksi pientä poikaa ja vaimo. Reino Aro, hänellä vaimo ja yksi tyttö ja kaksi poikaa. H. Janson, häneltä jäi vaimo. 12 lasta jäi isää vaille. Kaikki olivat kunnon perheen isiä. Koko kylä tuntuu kuin olisi surusta lamaantunut.

Bill Andersson rakensi tämän viereisen talon ja Mieltyn vaimo on Bill Andersonin sisar. Bill Anderson hukkui v. 1958 aivan samanlaisessa onnettomuudessa. Ja vanhan ystäväni Manda Pakkalan tyttärenpoika oli Anderson ja Mielty on tyttären tyttären mies. Mandalla on heikko sydän, hän ei vielä tiedä tästä mitään. Miksi joillekin ihmisille tulee suruja enemmän kuin kantaa jaksaa? Toni Kiiskilä oli tyttäreni pojan vaimon veli

Se alus on saatu ylös. Laivassa oli vain yksi mies. Siinä meni kaikkiaan 7 miestä, mutta kahden nimeä en tiedä. He olivat Vancouverista.

Niitä silliveneitä on nyt hukkunut joka vuosi. Sitten kun niillä ei ole enää kalankerääjä, ne itse kuljettavat kalansa ja silloin kun ne menevät merelle ne koettavat pitää paljon tyhjää tilaa että sopisi paljon kalaa, ja sitten ottavat liian suuren lastin ja siitä johtuu onnettomuus. Viikkoa ennen hukkui yksi sillialus täydessä lastissa. Pohjalaudat olivat repeytyneet ja siitä aiheutui vuoto, mutta miehet olivat saaneet apua ja pelastuneet. Ne alukset ovat hyvin korkeita. Lisäksi vielä lastataan nuotat ja muut raskaat välineet. Kun paikat ovat tyhjät niin myrsky kaata helposti. Niillä on kyllä jonkinlainen pelastusvene joka on helposti saatavana mutta nähtävästi se kaatui niin äkkiä ettei miehillä ollut aikaa tehdä mitään. Aaro Palo pelastui kun joutui vaimonsa sairauden takia jäämään pois ja tämä on kolmas kerta kun hän on pelastunut varmasta kuolemasta. Yhden kerran lentokoneesta ja toisen kerran juuri kuittasi aluksesta joka hukkui. Hän on oikea 'onnen suosikki.

Tämä onnettomuus pysyy kauan mielessä. Vaimo-parat menettivät äkkiä miehensä ja lastensa isän sekä toverinsa ja turvansa. Se on kovaa. Mutta aika parantaa haavat. Toivon vaan kestävyyttä suuressa surussaan.

° ° °

Se elokuva, joka otettiin Sointulasta on näytetty, mutta me emme siitä saaneet nähdä kuin meidän televisio on ollut sitten kovan lumitulon jälkeen niin kehno, ettei siitä ole nähnyt paljon mitään. Ja meille tulee vain no. 5 ja joskus 6 ja se kuva oli ollut 2:na. Kyllä kai siitä joltakin kuulee miten se meni.

Onnellista vuoden jatkoa. Ehkä meillähkin loppuvat nämä onnettomuusviestit joksikin aikaa.

° ° °

Eipä armaani voisi nyt haudallen
edes muistoksi kukkia kylvää.
Hän rannalla istuu mua muistellen
ja katselee hautaani jylhää.

— Isoäiti.

Englannin fasisteilla kiire Vietnamin kuolemankentille

Lontoo. — 'The Sunday Express"-lehden kertoman mukaan kaksi vuotta sitten perustetun entisten sotilaitten liiton taholta on tehty esitys yli 2,000 vapaaehtoisen lähettämisestä Vietnamiin amerikkalaisten avuksi. USAn Lontoon suurlähetystön taholta tarjous on otettu kiitollisuudella vastaan. Ennen kuin "Brittiläinen Vapaaehtoislegioona" voi lähteä Vietnamin kuolemankentille ajatukselle on saatava Wilsonin hallituksen suostumus. Anomus legioonan perustamisesta lienee jo jätetty Englannin puolustusministerille.

Viime vuonna samainen liitto teki esityksen 700 vapaaehtoisen lähettämisestä Vietnamiin, mutta silloin hallitus suhtautui siihen kielteisesti. Mikäli nytkin jostakin syystä, mikä tuskin on uskottavaa — onhan mr. Wilson ollut äskettäin käskynjaolla Washingtonissa — hallitus suhtautuisi esitykseen kielteisesti, liitto on anonut lupaa 200 ei-aseellisen miehen lähettämisestä. Puolustusministeriön taholta on ilmoitettu, että tämä anomus on jo otettu harkittavaksi.

"The Sunday Express"-lehti kertoo Vietnmiin pyrkivien joukossa olevan sekä brittiläisiä että ulkomaalaisia sanotun liiton jäseniä. Erityistä huomiota herättää se, että "salaiseen armeijaan" kuuluu ulkomaalaisiakin. Aikaisemmin Englannissa on pidetty tarkkaa vaaria siitä, että Englannissa oleskelevat ulkomaalaiset eivät osallistu poliittiseen toimintaan. Uusfasistiset ilmiöt, jonkalaisesta tässä on kysymys, lienevät kuitenkin saaneet armon mr. Wilsonin hallituksen silmissä, kun liitto on ilmoittanut tukevansa perinteellistä brittiläistä politiikkaa, joka on tähdätty 'maailmankommunismin" tarkoitusperiä vastaan.

Olisi suorastaan yllättävää, jos "Brittiläisestä Vapaaehtoislegioonasta" ei tulisi totta ja englantilaiset fasistit saisivat kiristellä hampaitaan kommunismia vastaan kapakoissa ja klubeissa pääsemättä lihatöihin Vietnamin viidakkoihin. Vietnamin kysymyksessä Lontoo on seuraillut jokseenkin tarkasti Washingtonista tulleita viitteitä ja tukenut sekä välittömästi että välillisesti presidentti Johnsonin kovan linjan politiikkaa. Kun Lontoo ei voi taloudellisista syistä asettua reilusti Vietnamissa USAn rinnalla sotaakäyväksi maaksi, niin se voi ainakin osoittaa palvelusalttiutaan NATO-isännälleen sallimalla kurkunleikkaajiensa lähdön Vietnamiin.

Parlamentin jäsen myi gangstereille

Tokio. — Okayaman poliisi pidätti viime sunnuntaina Japanin parlamentin sihteerien liiton puheenjohtajan, liberaalidemokraatin Dzünsuke Fudzinon. Häntä syytetään salakuljetettujen aseiden myymisestä kahdelle Okayaman kaupungin gangsteripäällikölle.

Poliisien antamien tietojen mukaan tehtiin kauppa vuoden 1963 lokakuussa Fudzinon työhuoneessa parlamenttirakennuksessa. Fudzino osti kaksi Yhdysvalloissa valmistettua pistoolia eräältä tunnetun oikeistolaisen "Matsubakai"-järjestön jäseneltä ja myi ne edelleen hyvällä voitolla Okayaman gangstereille. Kaltereiden taakse joutuneet gangsterit kertoivat kuulustelussa tästä skandaalikäiyisestä tapauksesta.

Happiköyhyyttä Pohjanmaan järvissä

Kaloja tappavaa happiköyhyyttä on havaittu Alajärven Paalijärvellä. Vaaravyöhykkeessä ovat myös suhteellisen matalat Alajärvi, Kuortaneenjärvi ja Kuorasjärvi kertoi kalatalousneuvoja Voitto Uusimäki

Don haalin kalenteri

Toronto. — Valentine tanssit perjantaina helmikuun 11 pnä, alkaen klo 8.30.

Toronton osaston vuosikokous pidetään helmikuun 13 pnä sunnuntaina, klo 2 ip. Edellisessä kalenterissa oli virheellinen ilmoitus.

Finlandia kuoron musikaalinen tilaisuus sunnuntaina, helmikuun 20 pnä, klo 4 ip.

Yrityksellä pitäisi olla näytelmä tulossa maaliskuun alussa.

Yrityksen vuosijuhla maaliskuun 27 pnä. Kabaretti perjantaina 25 pnä.

Edith Wainio on kuollut

Port Arthur. — Edith Wainio (o.s. Fiskar) kuoli täällä sairaalassa viime lauantaina. Hän oli syntynyt Port Arthurissa ja oli kuollessaan 56-vuotias. Suremaan jäi aviopuoliso Alec; kaksi tytärtä, yksi sisar, Elsie, viisi veljeä, Yorky, Uno, Bill, Carl ja George sekä viisi lastenlasta. — ATH.

Nato pyrkii nyt Adeniin

Kairo. — Englannin ja Yhdysvaltain välillä käydään neuvotteluja Englannin Adenissa olevan tukikohdan muuttamisesta NATOn tukikohdaksi, ilmoittaa kairolainen viikkolehti Rox-el-Jusef. Lehti kertoo, että Englannin ulkoministeri on Yhdysvaltain viranomaisten kanssa käymiensä neuvottelujen aikana esittänyt ehdotuksen, joka edellyttää Adenissa ja Etelä-Arabian niemimaalla olevien englantilaisten joukkojen korvaamista NATOn kansainvälisillä joukoilla sekä Englannin tukikohdan muuttamista NATOn tukikohdaksi. Adenille ja Etelä-Arabian niemimaalle myönnetään "riippumattomuus" ennen määräaikaa sillä ehdolla, että Aden ja Etelä-Arabian ruhtinaskunta liittyvät NATOon.

Kun USA puhuu rauhasta, se tarkoittaa sotaa

Moskova. — Amerikkalaiset kiihottajat ovat heittäneet pois surullisen naamarin, jota he kutsuivat rauhantunnusteluksi, sanotaan Izvestijassa maanantaina julkaistussa artikkelissa jossa kommentoidaan Yhdysvaltain ilmavoimien uudelleen aloittamia pommituksia Pohjois-Vietnamiin.

— On sulaa hulluutta yrittää päästä umpikujasta käyttäen samoja keinoja jotka johtivat Yhdysvallat tähän umpikujaan. Sellaisen politiikan ainoa tulos on täydellinen arvovallan menetys.

— Tämä tulee synnyttämään epäluottamusta kaikkiin Yhdysvaltain toimiin. Maailma tietää nyt, paremmin kuin koskaan, että kun Washington puhuu rauhasta, se todellisuudessa tarkoittaa sotaa.

Ensimmäinen Pohjois-Vietnamiin pudotettu pommi hajotti amerikkalaisten ns. rauhantunnustelun ympärille kasvattaman savuverhon.

— Jos Yhdysvallat todella olisi halunnut lopettaa sodan, se olisi tukenut haluaan tosiasioilla, mutta yhtään ei ole esitetty. Amerikkalaiset sanelivat ehtoja joka vaiheessa kuvitellen, että ihmiset haluavat neuvotella heidän kanssaan kiväärien tähtäimesä. Amerikkalaisten 'ehdottomuus" ilmeni muodossa "rauha vai tuho" 12 tammikuuta Pohjois-Vietnamille jätetyssä sanomassa. Eikö tämä muistuta maantierosvosta, joka huudahtaa uhrilleen 'rahat tai henki'. Ja tätä Yhdysvallat rohkenee kutsua rauhantunnusteluksi.

Myös Neuvostoliiton hallitus antoi maanantaina julkisuuteen tiedonannon, jossa jyrkästi tuomittiin pommitusten aloittaminen ja varoitettiin USA:ta sodan laajentamisen mukanaan tuomista seurauksista.

Norjaan kansanäänestys NATOsta

Oslo. — Norjan entinen pääministeri Einar Gerhardsen esitelmöi Oslon ylioppilasyhdistykselle viime lauantaina aiheesta "Työväenliike ja tulevaisuus". Laajassa esitelmässään entinen pääministeri käsitteli myös Norjan ulkopolitiikkaa ja NATO-maiden yhteistyötä.

— Norjan eroaminen NATOsta ei koituisi hyödyksi kenellekään. Se ei edistäisi Norjan omia, läntisten demokratioiden tai kommunistimaiden etuja, sanoi Gerhardsen. Monet seikat puhuvat kuitenkin kansanäänestyksen toimittamisen puolesta tästä kysymyksestä. Jos Norjan kansan annetaan ilmaista mielipiteensä asiasta, olisi ehkä toiveita, että vastustajiemme "hedelmättömäksi" leimaamasta väittelystä päästäisiin eroon.

Mikään ei ole liian hyvää joillekin koirille varsinkaan silloin, jos on odotettavissa, että koirasta tulee Great Dane-rotuinen "championi" eli "mestari". Merry Deal of Merrowlea, mikä tuntee nimen "Louise", istuu tässä keinutuolissa ja "haukottelee" omistajansa, mrs. Joan Huttonin istuessa kotinsa lattialla Granleighissa, Surreyssa, Englannissa. Takajaloillaan seisten Louise on 6 jalkaa ja 7 tuumaa pitkä. Mrs. Hutton omistaa viisi "championia".

Ironsi lupasi jatkaa entistä politiikkaa

New York. — Nigerian YK:n päävaltuutettu Chief S. O. Adeblo esitti viime viikolla Yhdistyneissä kansakunnissa järjestetyssä lehdistökonferenssissa Nigerian sotilaallisen vallan kaappauksen seurauksena muodostetun hallituksen selonteon Nigerian viimeaikaisista tapahtumista.

Lausunnossa myönnetään mm. että armeijan upseereiden aloittama kapina, jonka aikana maan pääministeri Abubakar Tafawa Balewa surmattiin, levisi aluksi koko maata käsittäväksi. Valtaosa Nigerian armeijasta pysyi kuitenkin kenraali Aguiyi Ironsin johdolla uskollisena liittohallitukselle ja ryhtyi toimenpiteisiin tilanteen saamiseksi valvontaansa, todetaan lausunnossa.

Hallituksen lausunnossa vakuutetaan, että Nigerian ulko- ja sisäpolitiikka pysyy edelleenkin muuttumattomana. Adebo totesi edelleen, että hänen Lagosista saamansa ohjeet velvoittavat häntä toimimaan YK:ssa Nigerian valtuutettuna samoissa puitteissa kuin aikaisemminkin.

Huvimatka Suomeen 1966

UUSI M.S. KUNGSHOLM
(SWEDISH REGISTRY)

TOUKOK 5, 1966
NEW YORKISTA—GÖTEBORGIIN

Edelleen:
Göteborgista Tukholmaan—erikoisloistojuna
Tukholmasta Helsinkiin—uusi suomalainen loistolaiva M.S. ILMATAR
Helsinkiin saavutaan toukokuun 15.

Turistiluokan hinnat:
New York-Göteborg-alkaen US $276.—puoli edestakaisen lipun hinnasta
US $290.—yhtäänne päin
Göteborg-Helsinki-alkaen US $ 50.

Matkatavarat suoraan Helsinkiin. Jokainen matkustaja voi KUNGSHOLMILLA ja ILMATTARELLA viedä raskasta matkatavaraa, kuten arkkuja yms., maksutta 270 lbs. Ruotsin rautatiellä on niistä pieni lisämaksu. Lisäksi kaikki hyttiin menevät matkalaukut yms. ilmaiseksi.—Säästätte, kun ei tarvitse maksaa hotelliyöpymisistä eikä ruoka-aterioista. Liput voidaan ostaa ja paikkavaraukset tehdä täällä suoraan New Yorkista Helsinkiin.

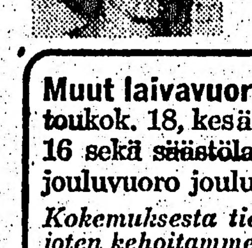

Matkanjohtajana SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Waselius ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

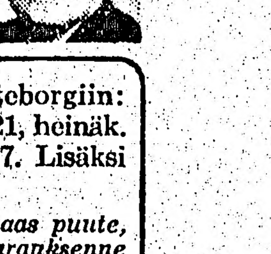

Muut laivavuorot 1966. New Yorkista Göteborgiin: toukok. 18, kesäk. 6 (loppuunmyyty), kesäk. 21, heinäk. 16 sekä säästölaivavuorot elok. 8 ja elok. 27. Lisäksi jouluvuoro jouluk. 3.

Kokemuksesta tiedämme, että paikoista tulee taas puute, joten kehoitamme viipymättä tekemään paikkavarauksenne tähän keskeytymättömään, rikasohjelmaiseen, erikoisesti suomalaisille uusilla loistolaivoilla järjestettyyn huvimatkaan joko matkatoimistonne kautta tai suoraan

Swedish American
THE WHITE VIKING FLEET

636 Fifth Ave., New York, N.Y. 10020 Tel. CI 7-7100
Room 705, 465 St. John St., Montreal 1, Que.
325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody Orkesterin Valentine kabaree tanssit Finnish haalilla Helmikuun 12 päivänä.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Näyttelijäin tärkeä kokous Finnish haalilla perjantaina helmikuun 4 päivänä kello 7 illalla. Kaikki mukaan.

Markkinakomitean kokous on Finnish haalilla tiistaina, helmikuun 8 päivänä, kello 7.30 illalla.

CSJn Sudburyn osaston vuosikokous Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 13 pnä, kello 2 ip.

Sävel kuoron hyvä päivällistilaisuus Finnish haalilla, sunnuntaina, helmikuun 20 pnä.

Hiihtokilpailut Wanupissa, sunnuntaina tk. 6 pnä alkaen klo 11 ap.

VAPAA ALUSTAN RUISKUTUS
jokaisesta maalaus- tai korityöstä
LUOTETTAVA TYÖ
Toby's Body Shop
Puhelin 692-4950 Black Lake Rd.
Waters Township Ontario

(EI F-26)

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Valentine kabaree tanssit 12 pnä

Vieläkin huomautus suurelle yleisölle niistä Melody-orkesterilaisten järjestämistä Valentine kabarettitansseista, jotka ovatkin jo viikon päästä siis lauantaina helmik. 12 pnä. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssimaan aletaan kello yhdeksältä.

Orkesterilaiset päättivät ruoan puolta vähän muuttaa ja siispä tarjoamme silli- ja perunalaatikkoa salaatin ja kasviksien kera. Sisäänpääsy on ainoastaan $1.25.

Tervetuloa ja saapukaa joukolla Melodyn "Valentine" Kabaree tanssiehin. Kukapa tietää vaikka kohtalo järjestäisi "yllätyksen" itsekullekin. — Orkesterilainen.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Emil Kauppinen, Whitefishista, Ont., on lahjoittanut täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $1.00. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitokset lahjoittajalle.

Lentorikossa loukkaantunut kuoli torstaina

Sunnuntai-iltana lentokoneineen Sudburyn eteläpuolelle,Hulda kadulle pudonnut Wesley A. Howe kuoli Sudbury General sairaalassa torstaina puolisen aikaan. Howen sanotaan olleen koko ajan tajuttomassa tilassa.

Matkustajana lentokoneessa ollut 15-vuotias Suzanne Larocque, Blezard Valleysta, on vielä vakavassa ja myös tiedottomassa tilassa.

Eric Latvala, Alice kadulta, sanoi huomanneensa ennen lentokoneen putoamista, että sen moottoreissa tuntui olevan vikaa. "Sitten tuli häikäisevä valoleimaus kun lentokone katkaisi sähkölankoja . . . ja kone syöksyi nokka edellä maahan."

Kone putosi vain noin 150 jalan päähän mr Howen omasta asunnosta. Muutaman sekunnin kuluttua onnettomuuden jälkeen Howen vaimo ja useita naapureita tuli tapahtumapaikalle. Koneessa olleet henkilöt vedettiin pois ja käärittiin peitteisiin. Lougheedin albulanssi vei heidät erittäin nopeasti sairaalaan.

Mr Howe antoi miss Lacquelle vähän lentokyytiä sen jälkeen kun hän, ja Suzannen veli John olivat tulleet takaisin kalastusmatkalta. Vielä ei ole tietoa miksi hän lensi asuntonsa lähettyvillä sillä Howe piti tavallisesti lentokonettaan Whitewater järvellä Azildassa.

Liikennelaitosministeriön viranomaiset ovat olleet Sudburyssa tutkimassa tapaturmaa mutta eivät ole vielä antaneet mitään selostuksia tutkimustensa tuloksista.

Tilatkaa Vapaus!

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

UUSI BUSSILIIKENNESUUNNITELMA ON NYT HARKINNAN ALAISENA

Yhdistetty bussiyhtiö haluaa 10-vuotista liikennöimisoikeutta; kontrolli yksityisyhtiön käsiin; kaupunkia käsittävä palvelu

Kontrollilautakunta tulee ehdottamaan maanantai-iltana kello 7.30 kirjastonauditouriumissa pidettävälle valtuuston ylimääräiselle kokoukselle, kaupungin bussiliikenneongelman ratkaisua siten, että liikennöimisoikeus myönnetään 10 vuoden ajaksi Delongchamp Cartage Ltdn, Local Lines Ltdn ja Nickel Belt Coach Lines Ltdn yhteisesti muodostamalle ja omistamalle Metro Transit (Sudbury) Ltd-nimiselle yhtiölle. Kuten huomataan, Sudburyssa pitkään aikaa bussiliikennetoimintaa harjoittanut Sudbury Bus Lines, ei ole tämän uuden suunnitelman yhteydessä.

Kaupungin sekä Metro Transit yhtiön takana olevien liikkeiden välinen sopimusluonnos edellyttää, että kaupungin yhdistetty bussipalvelu alkaa seuraavana maanantaina sen jälkeen kun kaupungin väestö on yleisäänestyksen perusteella sopimuksen vahvistanut.

Sopimus myöntäisi tälle uudelle yhtiölle 10 vuotisen yksinoikeuden bussiliikenteeseen kaupungissa, mutta jättäisi kaupungille laillisen oikeuden liikennöimisluvan pois ottamiseksi 120 päiväisen "ylössanomisajan" perusteella vuoden kuluttua sopimuksen voimaan astumisesta, jos yhtiön pauvelu katsotaan riittämättömäksi tai ei-tyydyttäväksi.

Jos yhtiön liikennöimisoikeus puretaan ylläimainitulla tavalla, silloin kaupunki joutuu ostamaan bussit ja muut liikennetoimintavälineet itsenäisen arvioitsijan määräämällä hinnalla. Mitään kymmentä vuotta vanhempia laitteita tai busseja ei kaupungin tarvitse ostaa.

PALVELU JA MAKSUT YHTIÖN KONTROLLIIN

Metro Transit liikkeellä on sopimusluonnoksen mukaan oikeus määritellä omat standarttinsa, palvelunsa laajuuden ja hinnat; Sudbury Bus Linesin ja uuden yhtiöön liittyvien liikkeiden työläisille tarjotaan työmahdollisuudet heidän nykyisten vanhemmuusoikeuksien perusteella; yhtiö sitoutuu ostamaan vähintään $150,000 arvosta uusia linja-autoja.

Tämän sopimuksen perusteella sanotaan saatavan koko kaupunkia käsittävä palvelu vaihtolippujen perusteella. Palvelu tulee tapahtumaan yksityisliikenteen kautta, mutta kaupungille jää välillinen kontrolli sikäli, että sillä on oikeus visseissä puitteissa liikennöimisoikeuden peruuttamiseen vuoden kuluttua sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen 120 päivän ylössanomisajan perusteella.

Toisena liikennöimisehdotuksena on ollut yllämainitusta suunnitelmasta sivuun jääneen Sudbury Bus Linesin esitys, että kaupunki perisi liikennöimistulot ja sitoutuisi maksamaan yhtiölle $25,000 vuodessa hallinnollisia menoja sekä kaikki välittömästä liikennöimisestä kuukausittain mahdollisesti koituvat tappiot.

Samalla kertaa on ilmoitettu, että yllämainittu ehdotus bussiliikenneongelman ratkaisemiseksi ei vaikuta millään tavalla k.o. kolmen liikkeen vahingonkorvausjuttuun Sudburyn kaupunkia vastaan. Nickel Belt Coach Lines, Local Lines ja Delonghchamp Cartage vaativat kaupungilta $1,682,000 korvausta liiketoiminnan menetyksistä kaupungin liitospäätöksen teon jälkeiseltä ajalta.

Asian eräät teknilliset puolet on alistettu kaupungin aloitteesta Ontarion ylioikeuden ratkaistavaksi ja vahingonkorvausjutun käsittely viipyy tämän seikan vuoksi.

Hyvä bingoilta Vapauden paperirahaston hyväksi

Torstai-iltana oli Finnish haalilla hauska seurapelitilaisuus, missä pelattiin bingoa, juteltiin ja nautittiin emäntien tarjoamasta kahvista. Voittoja — 30 paunaa kahvia, sekä hyviä sukkia ja muita välineitä — oli runsaasti ja peli-innostus korkealla. Järjestäjien puolesta sydämellinen kiitos kaikille bingon pelaajille ja myös bingovoittojen lahjoittajille sekä muille avustajille.

Torontolaisyhtiö sai Nolin-puron siltaurakan

Junction Creek Conservation hallinto antoi keskiviikkona torontolaiselle G.C. Romano Construction Limitedille Nolin puron "laatikkosillan" rakentamisen College kadulta macKenzie kadulle.

Romanon urakkatarjous $105,650 oli alhaisin. Alkuperäinen arvio oli, että se työ tulee maksamaan $125,000.

Toiset tarjoukset olivat seuraavat: Carrington Construction $203,440, Bailey Construction $256,070, Chisnell-Ganton $154,510, Premier Construction $137,950 ja Deltino Construction $135,230.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
helmi-, maalis-, huhti- ja toukokuun numerot
Irtonumeron hinta 55c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Palkankorotuksia halutaan Länsi-Saksassakin

Bonn. — Länsi-Saksassa ovat miltei kaikki ammattiliitot esittäneet työnantajille palkankorotusvaatimuksensa, joka on keskimäärin 9% tai siitä jonkin verran yli. Palkankorotusvaatimusten kärjessä esiintyy Länsi-Saksan suurin ammattiliitto eli metallityöväen liitto (I G Metall). Liiton yleisenä vaatimuksena on 9%, mutta tämän lisäksi vaaditaan työajan lyhentämistä, jonka pitäisi astua voimaan ensi kesän alusta, 3,5% korotusta, joten korotus olisi yhteensä 12,5%.

Mahtava vuoriteollisuuden ja voimatalouden ammattiliitto on vaatinut uusien palkankorotuksien voimaan astumista takautuvasti tammikuun alusta lukien. Neuvottelujen ollessa vielä alussaan palkankorotusvaatimusprosenttia ei vielä ole ilmoitettu, mutta sen arvioidaan liikkuvan 9—10 prosentin välillä. Kenkä- ja nahkateollisuuden palkankorotusvaatimus on 10 prosenttia. Julkisissa ammateissa palvelevien kristillinen ammattiliitto on ilmoittanut tukevansa palkankorotusvaatimuksia vaikka prosenttimääriä ei ole vielä mainittu.

Kaikki länsisaksalaiset ammattiliitot ovat jo palkankorotusliikkeessä mukana. Liittohallitus lupasi jo viime vuonna 3,5% korotusta, mutta vaati samalla työajan pidentämistä.

LÄNSI-SAKSAN TIEDEMIEHET VAATIVAT PALKANKOROTUKSIA

Bonn. — Länsi-Saksan tiedemiehet vaativat sitkeästi palkkojensa korottamista. Süddeutsche Zeitung-lehden kertoman mukaan Saksan liittotasavallan tutkimuskeskuksen työntekijät uhkaavat vastalausemarssella ja jopa lakolla, ellei heidän palkkojaan koroteta, ja aikovat levittää vaatimuksiaan myös lehdistön välityksellä.

Palkankorotuksia vaativat ennen kaikkea Saksan liittotasavallan suurten tieteellisten tutkimuskeskusten, mm. Münchenin ja Karlsruhen tiedemiehet. He ovat selvitelleet vaatimuksiaan liittokansleri Erhardille lähettämässään kirjelmässä huomauttaen tieteellisten työntekijäin keskuudessa vallitsevasta "hyvin voimakkaasta levottomuudesta". Karlsruhen ydintutkimuslaitoksen 2300 työntekijää on allekirjoittanut päätöslauselman, jossa korostetaan, että Länsi-Saksan tiedemiehille heidän työstään maksettu korvaus on "huomattavasti alhaisempi kuin tiedemiesten kansainvälinen palkkataso", mainitsee sanomalehti Stuttgarter Zeitung.

Elämä ilman autoja on ikävää, mutta epäilemättä sitä olisi enemmän.

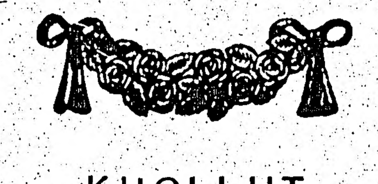

KUOLLUT
Kalle Blomster
Sydän sykähti viimeisen kerran kotonaan Beaver Lakella, Ont., marraskuun 13 pnä 1965, ollen kuollessaan 72 vuoden ja 8 kk. ikäinen.
Hän oli kotoisin Nokialta, Suomesta.
Lähisukulaisia jäi kaksi siskoa ja veli Suomessa. Kallen vaimo Eeva poistui 2½ vuotta aikaisemmin.
Kalle ja Eeva nukkuvat vierekkäin Beaver Laken hautausmaan kotikummussa.
KALLE KINOS
(Eevan veli)

"Ajan sävel soi SKP:lle"

Ajan sävel soi SKP:lle, meillä on kaikki mahdollisuudet voittaa. Iloinen ja voitontahtoinen tunnelma vallitsi Kulttuuritalon juhlasalissa sunnuntai-iltana edustajakokouksen osanottajien ja puolueen ystävien kerääntyessä viettämään kansanjuhlaa kokouskiireiden puolivälissä. Läsnä olivat myös ulkomaisten veljespuolueiden edustajat ja diplomaattikuntaa. Ruotsin kommunistisen puolueen keskuskomitean jäsen Göstä Andersson toi terveiset läntisestä naapurimaasta ja Eestin kommunistisen puolueen keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Johannes Käbin Suomenlahden eteläpuolelta.

Ohjelmassa esiintyivät näyttelijä Martti Kuisma, Nekalan Harmittomat, Haagan Pioneerit, eestiläinen taiteilija Kalmer Tenosaar, eestiläisiä akrobaatteja, näyttelijä Pekka Laiho, Praesensryhmän tytöt, lauluyhtye Los Hidalgos, Folk-Freddy ym. Kulttuuritalon kuoro ja orkesteri antoivat suurelle yleisölle ensimmäisen taidonnäytteensä ja saivat osakseen vilkkaat suosionosoitukset. Johtajana oli kapellimestari Mauno Saksanen. Ja lopuksi oli tanssia.

Jaostosihteeri Anna-Liisa Hyvönen lausui tervehdyssanat. — Olkoon juhla kokouksen keskellä samalla kertaa virkistävä yhdessäolon hetki ja voimakas mielenosoitus työväenluokan yhteenkuuluvaisuuden puolesta.

— "Laaja, nykyaikainen, marxilainen työväenpuolue". Näin luonnehtivat tässä salissa kokoontuvan Suomen Kommunistisen Puolueen 14. edustajakokouksen edustajat puoluettaan.

"3-8" ja "neljä ensimmäistä"

Kiinassa työskennellään nykyisin uraasti sovellettamalla käytäntöön työtyyliä "neljä ensimmäistä" ja "3—8", kertoo Kiinan Suomen suurlähetystön tiedotuslehti artikkelissaan, joka selostaa näköaloja maan kolmannen viisivuotissuunnitelman alkaessa tänä vuonna. Siinä sanotaan mm. näin:

"Erityisen merkille pantavaa on se, että muutamien viime vuosien aikana Kiinan kansan vapautusarmeija, yleiset turvallisuusvoimat ja miliisi, joukot jotka ovat kansamme poikia ja veljiä, ovat luovalla tavalla tutkineet ja käyttäneet Mao Tse-tungin ajattelua, antaneet huomattavan aseman politiikalle sekä jatkaneet hellittämättömästi 'neljän ensimmäisen' (1. huom.) ja "3—8" (2. huom.) työtyylin toteuttamista. Ne ovat ottaneet pitkiä askeleita vallankumouksellistamisessa ja nykyaikaistamisessa sekä saavuttaneet merkittäviä voittoja maan alueellisen ilmatilan ja merialueiden sekä rajaalueiden puolustamisessa ja yleisen turvallisuuden lujittamisessa. Kiinan kansallinen puolustusteollisuus on tullut ennennäkemättömään suureksi.

Kaikki tämä on antanut vankan ideologisen pohjan ja voimakkaan aineellisen perustan maallemme kolmannen 5-vuotissuunnitelman toteuttamiseksi. Kansamme ei ole koskaan ollut niin taisteleva ja taistelumieleltään niin korkea kuin tätä nykyä. Maamme ei ole koskaan ollut näin vauras."

Käsitteitä "neljä ensimmäistä" ja "3—8" selostetaan myöhemmin alaviitassa seuraavasti:

"Neljä ensimmäistä"

1. Ihmiselle annetaan ensimmäinen sija ihmisen ja aseiden välisen suhteen oikeassa käsittelyssä;

2. Poliittiselle työlle annetaan ensimmäinen sija poliittisen ja muun työn välisen suhteen oikeassa käsittelyssä;

3. Ideologiselle työlle annetaan ensimmäinen sija ideologisten ja rutiinitehtävien välisen suhteen oikeassa käsittelyssä poliittisessa työssä;

4. Eläville ajatuksille annetaan ensimmäinen sija kirjoissa olevien ajatusten ja elävien ajatusten välisen suhteen oikeassa käsittelyssä ideologisessa työssä.

"3—8"-työtyyli

"3" viittaa kolmeen mottoon: pitäydy lujasti oikeassa poliittisessa suunnassa, säilytä ahkera ja yksinkertainen työtyyli ja ole joustava strategiassa ja taktiikassa;

"8" viittaa kahdeksaan kiinalaiseen kirjoitusmerkkiin, jotka tarkoittavat yhtenäisyyttä, valppautta, vakavuutta ja toimeliaisuutta.

EI AIVAN NIIN KORKEA

Tämä on kuulemma tositarina de Gaullesta:

Kotinsa eräässä eteiskäytävässä asteli Charles de Gaulle miettiessään syvissä ajatuksissa ja kuinka ollakaan, hän törmäsi äkkiä kotiapulaiseen.

Tyttöparka pelästyi luonnollisesti että sillä tavalla törmäsi korkea-arvoiseen isäntäänsä ja huudahti:

— Voi jumalani, antakaa anteeksi.

— Hyvä, sanoi de Gaulle, mutta kyllä minulle riittää, että kutsut minua kenraaliksesi.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Mausteet ja maailmanhistoria

Mausteet löydettiin jo tuhansia vuosia sitten tuoksuvien lehtien muodossa joihin ruoka käärittiin.

Keskiajalla maustekaupasta käytiin ankaraa kamppailua, sillä sen omistus tiesi ehtymättömiä rikkauksia ja valtaa. Mausteita ei kasvanut kaikkialla, itäinen pallonpuolisko — Intia ja Kiina olivat mausteiden tarunomainen maailma.

MITÄ MAUSTEET OVAT:

Mausteilla ymmärretään kasvikunnasta saatuja valmisteita, joita käytämme maustamiseen. Mausteiden salaisuus piilee niiden aromissa, ne sisältävät nimittäin runsaasti aromaattisia eetterisiä öljyjä. Tämän vuoksi ne on suojattava ilmalta, valolta, lämmöltä ja kosteudelta huolellisesti, jotta ne eivät vaalenisi ja jauhetut laadut kokkaroituisi. Hyvät mausteet ovat voimakkaasti tuoksuvia, kuivia, puhtaita ja aidon värisiä. Tällaisina ne antavat ruokiin tavoitellun herkullisuuden.

Mausteet jaoitellaan seuraavasti:

— **VARSINAISET MAUSTEET** ovat maustekasveja tai niiden osia, kuten pippuri ja kaneli.

— **YRTIT** joita käytämme maustamiseen kokonaisena, tuoreena tai kuivattuna. Sellaisia ovat meirami, minttu ja tilli.

— **AROMAATTISET SIEMENET,** joita käytetään kuivattuna, kokonaisena tai jauheena, kuten tillinsiemenet.

— **SEKAMAUSTEILLA** tarkoitetaan mausteyhdistelmiä, jotka tavallisimmin sekoitetaan jauheina useista mausteaineista. Esim. curry.

— **MAUSTESUOLAT** ovat valmistettu sekoittamalla suolaan kuivattua ja jauhettua maustetta.

On paljon puhuttu ja kirjoitettu mausteiden terveellisyydestä ja epäterveellisyydestä.

On luonnollista, että väkevät pippurit väärin käytettyinä syövyttävät ruansulatuselimistöä, eikä hyvää sinappiakaan pidä syödä lusikalla. Kohtuullisessa määrin juuri sinappi edistää suoraa sapen toimintaa ja rasvaisen ruoan sulavuutta. Vihannesmausteet, sipulit ja persilja runsaastikin nautittuna ovat erinomaisia vitamiineja rautalähteitä ja lääkkeenä yleistä väsymystä ja haluttomuutta vastaan. On hyvin mielenkiintoista todeta, että melkein kaikki mausteet ovat olleet lääkkeitä. Yskänlääkkeissä käytetään anista, kanelia, minttua ja timjamia. Reumatismilääkkeissä ei "linjementeissä" on mukana valkosipulia ja paprikkaa. Hammassärkyyn on tuonut apua neilikka ja ilmavaivoihin fenkoli. Salviaa on sekoitettu tinktuuraan ja eläimiä lääkitty kuminalla. Nykyisin kemiaallinen teollisuus sekoittaa mausteet lääkkeiden joukkoon, joten niiden osuus pidetäänkin hyvin tärkeänä. Yksi ja toinen mauste ja maustegrytti on kuitenkin taas palaamassa lääkelistoille. Ruoanvalmistuksessamme mausteet muodostavat tärkeän osan sillä niiden avulla saamme maittavuutta ja yksilöllisyyttä aterioihin.

Taitavan ruoanlaittajan salaisuus piilee suurelta osalta mausteiden oikeassa käyttötavassa. Romanttinen maustehylly keittiön seinällä erilaisine mausteineen kuvastaa ruoanlaittajan persoonallisuutta ja rohkeaa mielikuvitusta. "Hyppysellinen" timjania täydentää kalakeiton maun. Lusikallinen valkosipulinsuolaa lisää lihamurekkeeseen ruokahalua antavaa tuoksua ja muutaman juurin jauhetun valkopippurin avulla saadaan voimaa mietoon vasikanlihaan. Eskoottiset, salaperäiset makuvivahteet piristävät ja tuovat vaihtelua niin arkiruokiin, kuin vierastarjottavaankin. Mausteiden tarkoitus on korostaa ja täydentää ruoan omaa makua, siksi niitä on käytettävä maistellen. Miedot kevytaromiset yrtti- ja ruohomausteet eivät kestä kovaa ja pitkäaikaista kuumennusta, minkä vuoksi ne on parhain lisätä ruokiin valmistuksen loppuvaiheessa. Voimakkaat mausteet ja maustesekoitukset yhdistetään ruokiin; hierotaan lihan tai kalan pintaan, ennen kypsennystä. Yleisenä ohjeena mausteiden käytöstä voidaan muistaa, että vaaleita mausteita käytetään vaaleisiin mietoihin ruokalajeihin ja tummia taas tummiin ja voimakkaisiin ruokiin. Tämä ei kuitenkaan ole mikään ehdoton sääntö, sillä jokainen suorittaa maustamisen oman makunsa ja mielikuvituksensa mukaan. Kuitenkin on syytä muistaa, ettei käytetä ainakaan alussa montaa maustetta päällekkäin, sillä makuvivahteet ovat hyvin erilaisia ja toivottu tulos saattaa muodostua yllättäväksi. On sanottu että hyväksi mausteiden käyttäjäksi synnytään, mutta jokaista lahjaa voidaan kehittää niin myös makua ja maustamistaitoa. Innostunut kokeilija voi saavuttaa tämän taidon kehitäessään makutuntemustaan oikeaan mausteiden käyttötapaan.

Monella perheenemännällä on kokemusta siitä, miten uuteen ruokalajiin tai makuun suhtaudutaan ensimmäisellä kerralla ennakkoluuloisesti yhteisellä aterialla. Usein aterioiden suunnitteluun tulee tietty totunnaisuus ruokaaineiden käyttöön, jota on vaikea muuttaa. Perheenemäntä haluaisi tarjota vaihtelua ja kevennystä, mutta jos hän yrityksistään huolimatta ei saa perheensä suosiota, niin hän saattaa luopua yrityksistään. Mausteiden,etenkin erikoisempien laittaminen käyttöön voi vaikea oppia ja se kokee monta epäonnistumista ennen tuttuja tulemistaan. Mausteiden voi aluksi tehdä salaa keittiössä, myöhemmin auttavat pöytään asetetut mausteet enemmän ponnistuksia, synnyttäen ruokailijoissa uteliaisuutta ja kokeiluhalua.

Mausteiden merkillisyyksiä

Mauste nimeltä curry on paljon käytetty Kauko-Idässä. Se on monien mausteiden yhdistelmä. Sen aineet vaihtelevat alueelta toiselle. Yksi perusaineista on curry-lehti, samannimisen puun lehti. Toinen on tumeric, joka antaa mausteelle keltaisen värin. Kynsilaukka, pippuri ja inkivääri ovat muita mausteita, joita usein tavataan curry-jauheessa.

Nutmeg eli muskotti on hedelmän kivi ja mace valmistetaan troopillisella alueella kasvavan Mystica fragrans puun hedelmän kiven peällä olevasta aineesta. Sitä viljellään nykyään maustetarkoitusta varten Itä-ja Länsi-Intiassa.

Muistattehan

. . . että, lanttu, nauris porkkana, kaali, kaikki syksyisen puutarhan tuotteet ovat erittäin terveellisiä sellaisenaan syötäväksi. Niistä pitävät niin hampaat kuin vatsakin. Kenen hammas ei pysty jyrsimään, hän syököön niitä raastettuna.

. . . ottaa silloin tällöin iltaloma. Naisten kerhoillat, ompeluseurat, kuorot, jumppa-illat ja muut yleiset riennot virkistävät talven keskellä.

. . . että koululaistenkin vapaa-aikaan pitäisi kuulua muutakin kuin televisio. Pitkän koulupäivän jälkeen on ulkoilu välttämätöntä kunnon ylläpitämiseksi. Pari tuntia päivässä töllöttimen katselua on enimmäismäärä.

. . . ulkoilla itsekin joka päivä. Sisätöissä olevalle on reipas kävelylenkki illan parasta unilääkettä.

TILATKAA VAPAUS!

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Art Siven, 3691 East Georpia St., Vancouver 6. B. C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

SURUN AIKANA

Henkilökuntamme jäsenet ovat parempia kuin vain työläisiä

Meidän henkilökuntamme koostuu tehokkaista, ymmärtäväisistä ihmisistä, joilla on naapureina yhdyskunnassanne rehellinen pyrkimys siihen, että tämä vaikea hetki tulisi Teille mahdollisimman helpoksi.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET SUDBURY